

Základní škola a Mateřská škola, příspěvková organizace
Strážek 27, Strážek 592 53

Mateřská škola Strážek

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„SOVIČKY A MYŠKY OBJEVUJÍ KRÁSU SVĚTA“

Motto:

„To nejkrásnější na světě nejsou věci, nýbrž chvíle, okamžiky
a nezachytitelné vteřiny.“

Karel Čapek

Obsah

1.1.1	Identifikační údaje	4
2.	Charakteristika školy	5
3.	Podmínky předškolního vzdělávání	8
3.1	Věcné podmínky, životospráva, psychosociální podmínky	8
3.2	Organizační chod MŠ	10
3.3	Řízení MŠ, personální zabezpečení a spoluúčast rodičů	13
3.4	Organizace vzdělávání	15
4.	Charakteristika vzdělávacího programu	19
4.1	Profilace naší mateřské školy	19
4.2	Vzdělávací oblasti	20
4.2.1	Dítě a jeho tělo (oblast biologická)	21
4.2.2	Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)	22
4.2.3	Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)	23
4.2.4	Dítě a společnost (oblast sociálně - kulturní)	23
4.2.5	Dítě a svět (oblast environmentální)	24
4.3	Roční cíle	26
4.3.1	Cíl zní vytvářet podmínky pro pohybový rozvoj dětí	26
4.3.2	Vytvářet podmínky pro rozvoj poznávacích a myšlenkových procesů	26
4.3.3	Podporovat duševní pohodu dětí, zajistit jim klid, bezpečí a soukromí	27
4.4	Průběžné dlouhodobé cíle	27
4.5	Formy a metody vzdělávání	28
4.6	Klíčové kompetence	29
5.	VZDĚLÁVACÍ OBSAH - INTEGROVANÉ BLOKY S JEDNOTLIVÝMI TÉMATY	30
6.	Doplňující programy, projekty a další aktivity	38
7.	Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a mimořádně nadaných dětí	40
7.1	System péče a podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními	40
8.	VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET	48
8.1	DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE PRO DĚTI DO TŘÍ LET VĚKU	49
8.1.1	Dítě a jeho tělo (oblast biologická)	49
8.1.2	Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)	51
8.1.3	Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)	52
8.1.4	Dítě a společnost (oblast sociálně - kulturní)	52
8.1.5	Dítě a svět (oblast environmentální)	52

9.	Vzdělávání distančním způsobem - zvláštní pravidla při omezení osobní přítomnosti dětí v MŠ	53
10.	Evaluační systém	54

1.1.1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu: „SOVIČKY A MYŠKY OBJEVUJÍ KRÁSU SVĚTA“

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Strážek, příspěvková organizace

Adresa školy: Strážek č. 27, 592 53 Strážek

Právní forma: Příspěvková organizace

Vedení školy: Mgr. Anna Knoflíčková, ředitelka školy

Mateřská škola: **Božena Suchánková**, vedoucí učitelka MŠ

a tři paní učitelky MŠ v pracovně právním vztahu

(viz Provozní zabezpečení Mateřské školy Strážek)

Kontakty:

- Ředitelství ZŠ 731 107 933
- Mateřská škola 733 520 641
- Jídlna 604 725 965
- e-mail: zs.strazek@seznam.cz

Zřizovatel: Městys Strážek

Adresa: 592 53 Strážek č. 13, okres Žďár nad Sázavou

Kontakt:

- 566 567 321
- e-mail: obecstrazek@iol.cz.

Platnost dokumentu: verze platná od 1. 9. 2019

Projednáno pedagogickou radou dne: **26. 8. 2019**

Číslo jednací: ZŠ a MŠ/48/2019

ŠVP PV - „SOVIČKY A MYŠKY OBJEVUJÍ KRÁSU SVĚTA " vychází ze školského zákona č. 561/ 2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů a koresponduje s RVP PV.

2. Charakteristika školy

Popis zařízení:

- Typ: s celodenní péčí
- Kapacita MŠ: 39 (2 heterogenní třídy)
 - Třída MYŠKY (14 dětí, zpravidla od 2 do 3,5 let)
(od května 2019 je schváleno navýšení z KHS z 32 na 39 dětí)
- provozní doba třídy I. je od 6.00 – 16.00 hodin
 - Třída SOVIČKY (25 dětí, zpravidla od 4 let do 7 let)
- ve třídě II. se scházejí děti k povinnému předškolnímu vzdělávání
- Školský spádový obvod: Městys Strážek
- Provozní doba MŠ: od 6.00 do 16.00 hodin

Podmínky pro provoz:

- velikost denní místnosti – 89 m²
- druhá třída – 32 m²
- velikost umývárny – 17 m²
- počet umyvadel – 7
- sprchový kout - 1
- počet WC – 5
- počet pisoárů - 2

MŠ je součástí ZŠ, nově vybudována. Nachází se v přízemí druhého stupně ZŠ vedle jídelny. Zřizovatelem je Městys Strážek. Objekt se nachází uprostřed obce v těsné blízkosti autobusové zastávky. Provoz byl zahájen 3. 1. 2008 v jednotřídní MŠ s kapacitou 25 dětí.

Interiér MŠ byl upraven ke 2. 9. 2013 pro navýšení kapacity na 32 dětí z důvodů zvýšení žádostí o předškolní vzdělávání. K tomuto datu je zahájen provoz ve dvou třídách. Druhá třída vznikla z bývalé ložnice. Zároveň v tomto období došlo k rekonstrukci umývárny a toalet. Ve školním roce 2016/ 2017 byly toalety dětí doplněny o dělicí stěny.

Proměnu v tomto období zaznamenal nově také exteriér školy: výměna oken v jídelně a patře budovy, zateplení a nová fasáda školy v pastelových barvách. Pozitivním přínosem rekonstrukce jsou dveře ze školní zahrady do skladu hraček. Do skladu hraček je přístup dětem minimalizován s ohledem na bezpečnost.

Ve školním roku 2018/ 2019 došlo k další drobné rekonstrukci interiéru, dle platných hygienických norem. Rekonstrukce proběhla z ekonomického hlediska provozu školy s ohledem na navýšení kapacity dětí na 39 dětí a náročnější organizaci chodu MŠ.

Stravování dětí probíhá ve školní jídelně, která je v bezprostřední blízkosti mateřské školy.

Třídy jsou vybaveny novým nábytkem, který doposud vyhovuje výškovým požadavkům dětí. Všechny hračky a pomůcky v něm jsou dětem volně přístupné. Nábytek doplňuje šest nastavitelných šestihranných stolků, jeden oválný a dětské židličky dle počtu dětí. Pro navýšení kapacity bylo dokoupeno další potřebné vybavení. Útulnost prostředí umocňují pastelové barvy výmalby. Prostředí mateřské školy zdobí výrobky a výkresy dětí, které jsou průběžně obměňovány.

Vnitřní prostory jsou útulné, plné denního světla, s esteticky vybavenými kouty a dostatkem místa pro všechny činnosti, kde může být respektováno soukromí a individuální potřeby dětí. Odpočinek děti tráví na lůžkách rozložených ve třídách.

Průběžně upravujeme a doplňujeme materiální podmínky vzdělávání pro děti od dvou do tří let. Mateřská škola má bezbariérový přístup, umožňuje tak lepší podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a také dětem od dvou do tří let.

Školní zahrada po mnoha letech byla ve školním roce 2016/2017 doplněna o nové herní prvky sloužící k vzdělávání, pohybovým aktivitám a relaxaci dětí. Prvky byly financovány z projektu nadace ČEZ a z provozních nákladů organizace. Venkovní prostor pro činnosti byl slavnostně otevřen pod názvem Oranžové hřiště u školy ve Strážku a byl k němu vydán provozní řád, s kterým jsou děti i jejich zákonní zástupci prokazatelně seznámeni. V prostoru hřiště je vytvořena a využívána bylinná zahrádka, která je součástí projektu Zahradníci a zdravá výživa – součástí tohoto projektu je program Skutečně zdravá škola. Průběžně organizace vybavuje Oranžové hřiště o přenosné herní prvky pro děti od dvou do tří let. Pro děti „netříleté“ jsou nabízeny hračky z běžného inventáře školy dle možností a zájmů jedince. K činnostem na hřišti u školy je možné využít malou skluzavku a zelenou plochu v blízkosti školy. Pro zkvalitnění vzdělávací nabídky jsou průběžně dokupovány nové hračky a didaktické pomůcky.

Vzdělávání dětí v mateřské škole zajišťují čtyři učitelky MŠ. Vedoucí učitelka a další 3. Všechny splňují pedagogickou kvalifikaci pro organizaci předškolního vzdělávání, zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však pro děti od 2 let. Od školního roku 2017/2018 probíhá v MŠ povinné předškolní vzdělávání a to pro děti, které od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dovrší 5 let věku, až do doby, kdy je zahájena povinná školní docházka. Pravidla pro povinnou předškolní docházku upravuje školní řád.

Organizace žádala a bylo jí schváleno financování z projektu OP VVV (Podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování – Šablony pro MŠ). Díky projektu je MŠ personálně posílena o školního asistenta. Dále se zapojila do dotačního projektu na překryv přímé pedagogické činnosti, díky němuž je provoz obohacen o další úvazek učitelek. V prostorách MŠ dochází k pravidelnému provádění předepsaných revizí.

MŠ úzce spolupracuje s 1. stupněm ZŠ - společná divadelní představení, vystoupení pro rodiče i veřejnost, pravidelné návštěvy dětí povinně předškolních v ZŠ, společné aktivity (viz Roční plán MŠ).

V rámci spolupráce mezi naší mateřskou školou a ostatními MŠ v okolí, probíhají během roku vzájemné návštěvy. Společné aktivity mají za úkol smysluplně obohatit denní program dětí, nenásilně vzbudit zájem o poznávání nových věcí a podporovat tak vzdělávání i spolupráci mateřských škol.

Dle nabídky doplňkových aktivit podporující vzdělávání umožňuje MŠ dětem si zpestřit pestrou nabídku činností od učitelek o navštívení menších divadélek a hudebních vystoupeních externími odborníky. Interval těchto aktivit je nahodilý a vhodnost nabídky důkladně zvažena.

Spolupracujeme s odbornými zařízeními, např. SPC Žďár nad Sázavou, které pomáhá s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami, se ZŠ a SŠ Březejc, která zajišťuje logopedickou depistáž a kontrolu dětí. Otevření zůstáváme pro spolupráci s dalšími odbornými organizacemi vybranými ze strany zákonných zástupců k orientaci na společný cíl, aby si dítě osvojovalo základy klíčových kompetencí a získalo tak předpoklady pro další vzdělávání.

Pod záštitou odborníků se zabýváme primární logopedickou prevencí v MŠ. Tuto aktivitu zajišťují proškolené učitelky. Prevence probíhá formou her, s využitím vhodných metod a forem vzdělávání. Prevence je důsledně vázána k individuálním potřebám a možnostem jednotlivých dětí. Probíhá zpravidla v menší skupině či individuálně. Využíváme k tomu pomůcky z projektu Logopedické prevence.

V průběhu roku vytváříme a realizujeme krátkodobé i dlouhodobé projekty a odpolední činnosti, do nichž se snažíme zapojovat zákonné zástupce a využíváme možnosti záštity Spolku rodičů při ZŠ a MŠ Strážek. Výstupem této činnosti je podporování rodiny, vzájemná tolerance, prohlubování důvěry, přátelství i vzájemné spolupráce, poukázání na funkčnost spolku i prezentace organizace.

Před začátkem nového školního roku bývá zorganizována informační schůzka pro zákonné zástupce. Zde bývá sdělena konzultační hodina s vedením MŠ, popřípadě s ředitelkou školy. Vše je vyvěšeno na informační nástěnce u vstupních dveří do MŠ. Na informační schůzce jsou zákonní

zástupci prokazatelně seznámeni se Školním řádem MŠ, Provozním řádem MŠ, Bezpečnostním řádem Oranžového hřiště a ŠVP PV.

Dle možností nabízíme dětem a jejich zákonným zástupcům nadstandardní odpolední doplňkové činnosti, hrazené ze strany zákonných zástupců, např. Angličtina pro předškoláky, Edukativně – stimulační skupiny pro děti předškolního věku, Sportovní hry, Taneční kroužek ...vždy dle aktuální nabídky.

MŠ se řídí zákony, vyhláškami a prováděcími právními předpisy. Vnitřní směrnice, předpisy a pravidla jsou závazné pro všechny.

3. Podmínky předškolního vzdělávání

3.1 Věcné podmínky, životospráva, psychosociální podmínky

Věcné podmínky

MŠ je dvoutrídni s kapacitou 39 dětí. Kapacita byla navýšena pro velký zájem o předškolní vzdělávání. Naplnění je využito a umožňuje variabilitu v uspořádání prostoru pro volný pohyb a hru dětí různého věku. Dětský nábytek odpovídá ergonomickým potřebám dětí. Pro děti od dvou do tří let se průběžně doplňuje materiální zabezpečení. Hračky a pomůcky dětí jsou umístěny ve skříňkách, do kterých mají děti přístup a jsou průběžně obměňovány a doplňovány. Jsou stanovena pravidla tříd i celé MŠ. Pro jejich využití a dodržování jsou dětem stále připomínána a podporována vizuální předlohou v jednotlivých třídách.

Ve třídě MYŠEK jsou zajištěny nebezpečné a ohrožující předměty. Drobnější didaktické pomůcky a hračky jsou uloženy ve vyšších nebo zavřených skříňkách.

Šatna dětí je velká, každé dítě má svoje místo pro převlékání označené značkou, vybavena je prodyšnou taškou na náhradní oblečení a hygienické potřeby.

Hygienické podmínky jsou plněny v souladu s platnými předpisy (vyhláška č. 410/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

Ve všech místnostech je zajištěno řádné osvětlení, vytápění plynovým topením, řádné mikroklimatické podmínky a zásobování pitnou vodou.

V umývárně se v současnosti nachází 7 umyvadel a jeden sprchový kout. Na toaletě máme 5 záchodových mís a dva pisoáry oddělené dělicími stěnami. Každé umyvadlo je opatřeno tekutým mýdlem. Děti mají možnost využít jak papírové ručníky, tak ručníky textilní, které se perou 1x týdně ve školní pračce (dále viz Provozní řád). Obě místnosti mají omyvatelné stěny. Pro lepší přehled a zajištění bezpečnosti jsou ze třídy do umývárny a na toaletu skleněné průhledy.

Při odpoledním odpočinku je dětem poskytováno ložní prádlo, které se mění 1x za 21 dní (dle potřeby ihned). Ložní prádlo je řádně označeno, každé dítě má přiděleny 2 kusy. Prádlo je uloženo do jednotlivých boxů označených značkou dítěte v nově zakoupené skříni. V této skříni jsou umístěny i odděleně lehátka, řádně označeny značkou dítěte. Umístěna je v II. třídě Sovičky. Lůžkoviny dítěte pere jeho zákonný zástupce dítěte. O výměně ložního prádla se vede písemný záznam (zodpovídá pí. uklízečka).

Po obědě a hygieně dětí odpočívají na lůžku při poslechu pohádky, respektuje se individuální potřeba spánku. Pro děti, které nepotřebují spánek, je nabízena náhradní klidová aktivita.

Venkovní prostor zahrady (Oranžové hřiště) je obohacen o nové a bezpečné herní prvky k činnostem i relaxaci. Pro děti od dvou do tří let je vyžití na dopadové ploše malé skluzavky, hmatovém oblázkovém chodníku, bylinné zahrádce a je nabízen běžný inventář hraček MŠ. K využití je i zelená plocha v okolí školy.

Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava ve školní jídelně, která se nachází v blízkosti tříd, kam děti docházejí. Pro děti předškolního věku se v jídelně nachází pět stolů s židličkami odpovídající ergonomickým požadavkům. Starším dětem je nabídnuto využití vyšších stolů a židlí – adaptace na pozdější využití. Školní jídelna slouží současně ke stravování žáků základní školy. Ve stravování jsou dodržovány vhodné intervaly mezi jednotlivými pokrmy (minimálně 2 hodiny, maximálně 3 hodiny) a časové intervaly střídání dětí MŠ a žáků ZŠ v prostorách jídelny. Je důsledně dbáno, aby se dítě pobývající v MŠ stravovalo vždy. Kuchařky zachovávají vhodnou skladbu jídelníčku s dostatkem ovoce a zeleniny. Každý pokrm je doplněn dostatečným množstvím tekutin. Pitný režim je dodržován i v jednotlivých třídách v MŠ a během pobytu venku, zpravidla v letním období. Každé dítě používá vlastní hrníček.

Organizace vstoupila do programu Skutečně zdravá škola. Stanoveným zásadám se kromě jídelny snažíme přiblížit pomocí projektu „Zahradníci a Zdravá strava“ (program Skutečně zdravá škola v MŠ je součástí tohoto projektu). Snahou projektu je propojit MŠ s rodinou dítěte formou vzájemné spolupráce.

Za dodržování technologie přípravy pokrmů a nápojů zodpovídá vedoucí školní jídelny. Na přípravu a technologii přípravy pokrmů probíhají každoroční kontroly KHS Žďár nad Sázavou. Děti se do jídla nenutí, ale snahou je, aby alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování.

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku (zpravidla 2 hodiny), program je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší a potřebám dětí. Nejvíce je využita spontánní hra na

Oranžovém hřišti, ale nezapomíná se i na bezpečnou chůzi ve dvojicích v blízkosti pozemní komunikace během vycházek do okolí. Využití nabízí i relaxační místnost v ZŠ a tělocvična.

Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně. Péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte ve všech činnostech, navozujeme vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Převažují pozitivní hodnocení, pochvaly, podporujeme děti nebát se, pracovat samostatně, důvěřovat si. Postupně vyřazujeme nezdravé soutěžení dětí. Všechny děti mají ve škole stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti jejich osobní svoboda a volnost je respektována do určitých mezí, vyplívajících z řádu chování a norem. Učitelky MŠ se dostatečně věnují vztahům ve třídě a nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem formou her a tím eliminují rizikové chování – plnění Minimálně preventivního programu MPP a Krizového plánu. V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu. Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly ve skupině tak, aby se ve třídě vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi – pravidla třídy. V oblasti prevence rizikového chování se zaměřujeme hlavně na oblast šikany a vandalismu, ale nastiňuje se i nebezpečí drogové závislosti, alkoholismu, kouření, gamblerství aj. Dětem vysvětlujeme pozitiva zdravého životního stylu. Provádíme monitoring vztahů ve třídě (třídní klima), případné konflikty jsou hned řešeny. K monitoringu používáme nejčastěji rozhovorů s dětmi, dále přímé i nepřímé pozorování.

3.2 Organizační chod MŠ

Třída „MYŠKY“

6.00 – 7.00	ranní společná setkávání dětí z obou tříd, volné hry a zábavy, výběr činností
7.00 – 8.30	rozdělení dětí do tříd, výběr činností, didakticky cílené činnosti, výtvarné a pracovní činnosti, nabídka edukativních činností
8.30 – 9.00	hygiena, přesnídávka
9.00 – 9.30	smyslové hry, hudební a literární činnosti, jazykové chvílky, pohybové aktivity
9.30 – 11.30	příprava na pobyt venku, pobyt venku
11.30 – 12.00	hygiena, oběd
12.00 – 13.35	hygiena, odpočinek dle individuálních potřeb, náhradní „nespací“ aktivity

13.40 – 14.00	hygiena, svačina
14.00 – 15.00	spontánní hry, pobyt venku, rozcházení dětí

Třída „SOVIČKY“

6.00 – 7.00	ranní společná setkávání dětí z obou tříd, volné hry a zábavy, výběr činností
7.00 – 8.30	rozdělení dětí do tříd, výběr činností, didakticky cílené činnosti, výtvarné a pracovní činnosti , nabídka edukativních činností
8.30 – 9.00	hygiena, přesnídávka
9.00 – 9.30	smyslové hry, edukativní činnosti, činnosti, jazykové chvílky, pohybové aktivity, logopedická prevence, povinné předškolní vzdělávání
9.30 – 11.30	příprava na pobyt venku, pobyt venku
11.30 – 12.00	hygiena, oběd
14.00 – 16.00	spontánní hry, pobyt venku, rozcházení dětí

Poznámka: časové intervaly činností jsou orientační, přesně je dodržován čas stravy, v ostatních případech se pedagogové flexibilně přizpůsobují aktuální situaci. Časy jsou pouze orientační.

V MŠ je zajištěn pravidelný denní řád, který je v případě potřeby flexibilní. Umožňuje pružné organizování činností v průběhu dne, umí se přizpůsobit potřebám dětí a aktuální situaci během dne. Nejvíce umí uspokojit individuální potřeby dětí v ranních a odpoledních spontánních činnostech.

V rámci spojení se ZŠ je pouze limitován jasně stanovenou dobou přetrvávání ve školní jídelně.

Při vstupu dítěte do MŠ je uplatňován individuální adaptační režim (program) - zákonní zástupci mají zpočátku školní roku možnost pobývat v MŠ se svým dítětem, nebo své dítě přivádět do MŠ na kratší dobu, která se postupně prodlužuje. Ze strany učitelek je respektováno individuální přání zákonných zástupců. Díky této možnosti se většinou zdaří adaptace dětí během

krátké doby a díky tomuto programu se navazují přátelské vztahy mezi zákonnými zástupci a školou.

Dítě má vždy možnost se aktivně nezapojovat do činností a dle potřeb se uchýlit do klidného koutku. Dbáme na to, aby poměr spontánních a řízených činností byl vyvážený.

Do integrovaných bloků se snažíme začlenit tematické celky tak, aby byly splněny podmínky pro individuální, skupinovou, ale i frontální činnost a jejich poměr byl také vyvážený.

Do denního programu se snažíme pravidelně zařazovat preventivní pohybové aktivity, lokomoční cviky, zdravotní cviky, akrobatické cviky, pohybové hry, hudebně – pohybové činnosti, relaxační cvičení s prvky jógy a psychomotorické hry, cvičení s gymnastickými míči, vycházky, cvičení v přírodě, na hřišti, tělocvičně, relaxační místnosti. V zimě zařazujeme sáňkování, bobování aj. Pro aktivní rozvoj hrubé motoriky zapojujeme do vzdělávací činnosti projekt „Pohybem ke zdraví ne jen se zvířátky“.

K pohybové aktivitě užíváme pomůcek, kterými MŠ disponuje. Veškeré pomůcky jsou dětem volně dostupné a jsou postupně doplňovány a obměňovány. Při každodenním pobytu venku využíváme především Oranžového hřiště. Jednotlivé třídy se zde zpravidla průběžně střídají dle vzájemných konzultací mezi učitelkami MŠ.

Stravování probíhá v jídelně ZŠ (viz Životospráva). Během celého dne je dětem zajištěn pitný režim. Nabízíme čaj, minerální vody, vodu, džus...Do vody využíváme bylinky, které společně pěstujeme v bylinné zahrádce.

Po obědě všechny děti odpočívají na lehátkách rozložených ve třídách. Spací aktivity jsou upraveny podle individuálních potřeb dětí. Některé děti pouze v klidu na lůžku poslechnou pohádku a poté přechází ke klidovým činnostem, kterými neruší ostatní spící děti.

Všichni zaměstnanci školy respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají jejich uspokojování. Učitelky MŠ děti zatěžují vždy přiměřeně, v rámci jejich možností. Děti mají možnost kdykoliv relaxovat.

Za bezpečnost dětí v MŠ po celou dobu práce s dětmi odpovídají učitelky MŠ (vždy dle pracovní doby) a to od doby převzetí od jeho zákonného zástupce nebo jím pověřené osoby až do doby jeho předání zástupci dítěte nebo jím pověřené osobě. Písemné pověření je uloženo u evidenčního listu dítěte.

Rodiče přivádí své děti do MŠ do 8.30 hod (použijí zvonku) a předají dítě učitelce, v pozdější době po předchozí domluvě. Odvádějí děti: **před obědem** do 11.30 hodin (dítě, které neodebírá oběd, nesmí být v době oběda v MŠ přítomno), **po obědě** od 12.00 do 12.20 hod, po odpolední svačině od 14.00 hod, po dohodě i v jiný čas. U dětí plnicích povinné předškolní vzdělávání je nutný příchod do MŠ do 7:30. Od toho času po dobu nepřetržitých 4 hodin probíhá

povinné předškolní vzdělávání. Zákonní zástupci, či pověřené osoby, si tedy tyto děti mohou převzít nejdříve v 11.30 hodin. (viz 3. 4. Organizace vzdělávání a Školní řád MŠ). Ve zbývající provozní době (než je stanovená doba povinného předškolního vzdělávání) platí pro děti povinně předškolní vše stejně jako pro ostatní děti.

Po předchozí domluvě je možnost přivést dítě do MŠ dle potřeb zákonných zástupců v jakýkoli čas.

K zajištění bezpečnosti dětí při pobytu mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělávání, stanoví ředitelka školy počet učitelů mateřské školy tak, aby na jednoho učitele mateřské školy připadlo nejvýše:

- a) 20 dětí z běžných tříd nebo (výjimečně může ředitelka navýšit nejvíce o 8 dětí)
- b) 12 dětí ve třídě, kde jsou přítomny děti s přiznanými podpůrnými opatřeními 2. až 5. stupně nebo děti od dvou do tří let (výjimečně může ředitelka navýšit nejvíce o 11 dětí).

Ředitelka školy určuje při vyšším počtu dětí nebo při specifických činnostech (sáňkování, lyžování, výlety aj.) nebo při pobytu v prostředí náročném na bezpečnost dětí další zletilou osobu (nejlépe dalšího pedagogického pracovníka) způsobilou k právním úkonům zajišťující bezpečnost dětí. Osoba je zároveň v pracovněprávním vztahu k organizaci.

Budova MŠ se k zajištění bezpečnosti dětí zamyká, a to vždy od 8.30 hod. do 14.00 hodin. Kdokoliv přijde do MŠ v tomto časovém rozmezí, musí použít zvonku a vyčkat příchodu personálu.

3.3 Řízení MŠ, personální zabezpečení a spoluúčast rodičů

Za chod MŠ zodpovídá vedoucí učitelka. Ta podléhá ředitelce ZŠ a MŠ, společně se snaží vytvořit příjemné prostředí s vzájemnou důvěrou a tolerancí, respektuje názory svých zaměstnanců a podporuje jejich spoluúčast na rozhodování. Vedoucí učitelka vypracovává ŠVP PV ve spolupráci s ostatními členy týmu, dochází za ředitelkou na stanovené porady a písemné záznamy v deníku dále předává svým podřízeným. Ostatní důležité informace se předávají na informačně metodických schůzkách.

Při plánování je využíváno analýzy a zpětné vazby - kontrolní a evaluační činnost slouží k vyvození závěrů pro další činnost. Učitelky se navzájem podporují, respektují a motivují k vzájemné spolupráci. Vedoucí učitelka průběžně vyhodnocuje práci svých podřízených (hospitační činnost) a předává všechny potřebné informace ředitelce školy. Plánování pedagogické práce je funkční a opírá se o předchozí analýzu evaluačních dotazníků pro učitelky a dotazníků pro zákonné zástupce. Ze všech výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Všechny učitelky jsou plně kvalifikované. Dle možností se nadále vzdělávají a zdokonalují, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče o děti - organizace umožňuje profesní růst. Nadále se všechny učitelky budou podle možností účastnit seminářů, školení a vzdělávacích akcí. Neustálou pozornost věnujeme nabídce a inovacím podávaných MŠMT. Další profesní růst probíhá formou samostudia odborné literatury a odborných článků týkajících se ŠVP PV a výchovně vzdělávacích aktivit a činností pro děti vyžadující odbornou péči.

Učitelky se svojí přímou pedagogickou činností překrývají každý den v každé třídě dle možností v co nejdelším možném rozpětí. Pro možnosti personálního posílení využívá MŠ v organizačně náročnější části dne školního asistenta. Dle stanovené doby ředitelkou školy.

Povinnosti, úkoly a pravomoci všech pracovníků MŠ vymezuje pracovní náplň.

Práva a povinnosti všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny a učitelky pracují jako tým a ke spolupráci vyzývají i rodiče.

Zákonní zástupci jsou seznamováni na první rodičovské schůzce před začátkem školního roku se školním řádem, školním vzdělávacím programem, bezpečnostním opatřením a dalšími nezbytnými vnitřními směrnici a požadavky na daný školní rok. Připomenut bývá i Informovaný souhlas o evropském nařízení o ochraně citlivých osobních údajích (GDPR).

Školní vzdělávací program je veřejně přístupný na informačních nástěnkách ve vstupní chodbě i na webu organizace. Po předchozí domluvě si jej mohou zákonní zástupci zapůjčit domů.

Ostatní dokumenty (např. Školní řád, Roční plán, Organizace dne v MŠ, Jídelníček, Denní činnosti) se nachází na informačních nástěnkách ve vstupní chodbě. Část je k nalezení i na webu.

Pro zákonné zástupce je sestaven na začátku nového měsíce informační lístek na stávající měsíc a předán do obálkové pošty v šatně. Měsíční informace jsou zpravidla ke zhlédnutí i na vstupních dveřích do MŠ či webu školy. Obálková pošta souží ke zlepšení komunikace mezi školou a rodiči.

Zákonní zástupci mají možnost využívat stanovené konzultační hodiny, nabídky adaptačního programu, aktivní účasti na různých programech a spoluúčasti na plánování programu MŠ. Na konci školního roku mají možnost formou dotazníku hodnotit chod MŠ. Zpětná vazba slouží k zlepšení v provozních podmínkách, vzdělávání i vzájemné spolupráci.

MŠ aktivně spolupracuje se ZŠ (pravidelné návštěvy předškoláků v 1. třídě, společná divadelní představení, výstavy apod.), s rodiči (společné odpolední akce, rodičovské schůzky, plánování vzdělávacích exkurzí, metodické konzultace), s Městyssem Strážek (vystoupení pro veřejnost, rozloučení s předškoláky), s okolními MŠ a specializovanými odborníky.

Pro integrované děti je zajištěna spolupráce se Speciálně - pedagogickým centrem ve Žďáru nad Sázavou (speciální pedagožky navštěvují naši školu dvakrát ročně). Po doporučení

logopedů ze SPC Březejc, které nám zajišťují depistáže a kontroly zpravidla 2x ročně, navštěvují děti s narušenou komunikační schopností a vadnou výslovností logopedickou ambulanci zpravidla v Bystřici nad Pernštejnem, Velkém Meziříčí, nebo Křižanově. Pro logopedickou podporu dětí v MŠ jsou 3 učitelky odborně vzdělané formou akreditovaného logopedického semináře.

V případě nutnosti jsou zákonní zástupci individuálně a diskrétně seznamováni s potřebou vyšetření v PPP, SPC. Pokud je vytvořený Plán pedagogické podpory (PLPP) či Individuální vzdělávací plán (IVP) je předložen zákonnému zástupci. IVP zpracovává po písemné žádosti od zákonných zástupců. Učitelka (za podpory školního poradenského zařízení) na základě doporučení z poradny vše zákonnému zástupci řádně vysvětlí. V případě zájmu ze strany zákonných zástupců jsou zprostředkovány schůzky s odborníky v prostorách MŠ.

3.4 Organizace vzdělávání

Naše mateřská škola je dvoutřídní s kapacitou 39 dětí. Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 (7) let, nejdříve však pro děti od 2 let. Dítě mladší 3 let nemá na přijetí do mateřské školy právní nárok.

Ve třídě (MYŠKY) jsou zařazeny děti různého věku zpravidla od 2 do 3,5let.

Do třídy (SOVIČKY) dochází děti různého věku zpravidla od 4,5 do 6 (7) let.

Složení tříd je heterogenní.

Do třídy“ Sovičky „jsou zařazeny děti, pro které platí povinné předškolní vzdělávání. To je stanoveno v rozmezí 4 hodin v každý všední den (mimo dobu pro prázdniny) od 7:30 do 11:30 hodin. Povinné předškolní vzdělávání platí od počátku školního roku, který následuje po ni, kdy dítě dosáhlo pátého roku věku do zahájení povinné školní docházky. Do MŠ jsou přijímány děti dle platných Kritérií přijímacího řízení na konkrétní rok. V případě volné kapacity se přijímají i děti od dvou do tří let, pokud splní podmínky přijetí. V rámci společného vzdělávání přijímáme do MŠ děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Snažíme se o zajištění potřebných pomůcek a podmínek z podpůrných opatření. Vytváříme individuální vzdělávací plán, sestavujeme plán pedagogické podpory, konzultujeme a spolupracujeme se SPC Žďár nad Sázavou a dalšími specializovanými zařízeními.

Podmínky přijímání dětí

Děti jsou do mateřské školy přijímány na základě zápisu, který se zpravidla uskutečňuje v rozmezí od 2. do 16. května. Přesný termín zápisu stanoví ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem každý rok na následující školní rok a zveřejní je vyvěšením letáčků na různých místech, informací na webu školy, atd. Přijímací řízení se řídí školským zákonem č. 561/2004 Sb.

a vyhláškou č. 14/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Počet přijatých dětí nesmí převyšovat stanovenou kapacitu zařízení - 39 dětí. Městys Strážek, na jejímž území je školský obvod mateřské školy, poskytuje škole s dostatečným předstihem před termínem zápisu seznam dětí. Seznam obsahuje vždy jméno, popřípadě jména, a příjmení, datum narození a adresu místa trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte. Ředitelka školy rozhoduje o přijetí dítěte do mateřské školy, popřípadě o stanovení zkušebního pobytu dítěte, jehož délka nesmí přesáhnout 3 měsíce. O přijetí dítěte uvedeného v § 16 odst. 9 školského zákona rozhodne ředitelka školy na základě písemného vyjádření školského poradenského zařízení, popřípadě také registrujícího lékaře.

Dítě může být přijato k předškolnímu vzdělávání i v průběhu školního roku.

Vzdělává-li se dítě v mateřské škole pravidelně kratší dobu, než odpovídá provozu, v němž je vzděláváno, může se ve zbývající době vzdělávat další dítě, aniž by se započítávalo do počtu dětí v mateřské škole pro účely posouzení souladu s nejvyšším povoleným počtem dětí zapsaným a zařazuje se do téže třídy. Docházka dítěte „ve zbývající době“ je stanovena na základě dohody mezi ředitelkou školy a zákonným zástupcem dítěte. Učitelky zajistí, aby se děti, kterých se takto stanovené vzdělávání týká, v MŠ nepotkávaly.

V případě, že zájem o předškolní vzdělávání je vyšší než kapacita MŠ, bude ředitelka postupovat podle kritérií pro přijetí (viz. Kritéria pro přijetí dětí do MŠ).

Při přijetí je upřednostňován školský spádový obvod Městys Strážek.

V měsících červenci a srpnu lze přijmout do naší mateřské školy děti z jiné mateřské školy, a to nejvýše na dobu, po kterou jiná mateřská škola přerušila provoz, tak aby počet dětí, které se účastní vzdělávání v témž okamžiku, nepřekročil nejvyšší povolený počet dětí.

Úplata za předškolní vzdělávání

Úplata za předškolní vzdělávání se řídí školským zákonem a je stanovena ve Směrnici o úplatě na příslušný školní rok, či v její aktualizaci. Platí však, že úplata je pro všechny děti v tomtéž druhu provozu ve stejné měsíční výši. Výši stanoví ředitelka a zveřejní nejpozději 30. června předcházejícího školního roku. Úplata za příslušný kalendářní měsíc je splatná do patnáctého dne stávajícího kalendářního měsíce a měsíčně posílána na účet školy. Číslo účtu školy s variab. číslem jednotlivé dítě obdrží zákonný zástupce vždy před nástupem dítěte do provozu MŠ nebo před začátkem nového školního roku. Pro děti plnící povinné předškolní vzdělávání je vzdělávání bezúplatné. Ostatní viz Směrnice o úplatě.

Organizace povinného vzdělávání předškolních dětí

Povinné předškolní vzdělávání se vztahuje na státní občany České republiky, kteří pobývají na území ČR déle než 90 dnů, a na občany jiného členského státu EU, kteří na území ČR pobývají déle než 90 dnů. Dále se povinné předškolní vzdělávání vztahuje na jiné cizince, kteří jsou

oprávněni pobývat na území ČR trvale, nebo přechodně po dobu delší než 90 dnů, a na účastníky řízení o udělení mezinárodní ochrany. Povinné předškolní vzdělávání se nevztahuje na děti s hlubokým mentálním postižením. Zákonný zástupce je povinen přihlásit dítě k zápisu v kalendářním roce, ve kterém začíná předškolní povinnost.

Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech. Povinnost předškolního vzdělávání není dána ve dnech, které připadají na období školních prázdnin v souladu s vyhláškou ministerstva školství o organizaci školního roku. Povinné předškolní vzdělávání se stanovuje v rozmezí nepřetržitých 4 hodin od 7:30 hod. do 11:30 hod. ve dnech, v nichž je dána povinnost. Vzdělávání dětí vychází z ŠVP PV „SOVIČKY A MYŠKY OBJEVUJÍ KRÁSU SVĚTA“.

Pro děti s povinným předškolním vzděláváním je nutný příchod před 7:30, aby se od 7:30 do 11:30 mohly věnovat vzdělávání.

Školní řád stanovuje podmínky pro uvolňování dětí ze vzdělávání a omlouvání jejich neúčasti. Nepřítomnost bude omluvena na základě předloženého omluvného listu dítěte, který bude zákonnému zástupci předán vždy na začátku nového školního roku a bude platný pouze pro jeden školní rok. Zákonný zástupce je povinen dítě omluvit první den nepřítomnosti ve škole, telefonicky nebo osobně v místě školy. Na konci školního roku má zákonný zástupce povinnost předat učitelce MŠ omluvný list k založení jako příloha do dokumentace k uzavření povinné předškolní docházky. Do hlavičky omluvného listu má zákonný zástupce povinnost vypsát informace - datum, důvod nepřítomnosti a tyto informace potvrdit svým podpisem. Učitelka mateřské školy má právo první den přítomnosti dítěte v MŠ tento list požadovat po zákonném zástupci a má povinnost ho zkontrolovat, dopsat počet zameškaných hodin (pouze rozmezí nepřetržitých 4 hodin od 7:30 hod. do 11:30 hod.) a svým podpisem potvrdit shodu a tyto data převést do „záznamového deníku“ k tomu určenému a uloženého u docházky dětí II. třídy a po té v kanceláři MŠ.

Záznamový deník slouží pro případ ztráty omluvného listu, či jiného nedorozumění týkajícího se povinné docházky. Údaje v něm budou sloužit výhradně pro účely ZŠ a MŠ Strážek. Zákonný zástupce má právo v případě ztráty požádat o vystavení nového náhradního omluvného listu. Ředitelka organizace je oprávněna požadovat doložení důvodů nepřítomnosti dítěte a zákonný zástupce je povinen doložit důvody nepřítomnosti dítěte nejpozději do 3 dnů ode dne výzvy.

Omluvné listy jsou předloženy zákonnému zástupci proti podpisu. Podpisem zákonný zástupce potvrzuje, že rozumí poučení o povinnosti řádně dodržovat společně dohodnutá pravidla

omlouvání, že je mu znám Školní řád MŠ s pravidly týkající se povinného předškolního vzdělávání a že bude vše řádně plnit.

Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může v odůvodněných případech zvolit, že dítě bude individuálně vzděláváno. Má-li být individuálně vzděláváno převážnou část školního roku, je zákonný zástupce dítěte povinen toto oznámení učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku. Tedy v období do konce měsíce května. V průběhu školního roku lze plnit povinnost individuálního předškolního vzdělávání nejdříve po dni, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání dítěte doručeno řediteli mateřské školy. Po obdržení řádně vyplněného oznámení, tak jak udává novelizace školského zákona 178/2016 Sb. ve znění pozdějších předpisů, ředitelka doporučí zákonnému zástupci dítěte oblasti, v nichž má být dítě vzděláváno. Tyto oblasti vychází z rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Doporučeno je RVP PV, Konkretizované výstupy, Desatero pro rodiče a ŠVP PV. MŠ ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání. Odpovědnost za kvalitu vzdělávání dítěte, které plní povinné předškolní vzdělávání formou individuálního vzdělávání, má výhradně zákonný zástupce.

Způsob a termíny ověření, včetně náhradních termínů, stanoví individuálně ředitel školy a sdělí písemně neprodleně po rozhodnutí zákonnému zástupci. K ověření přijde zákonný zástupce s dítětem pouze jednou a to v období od 3. do 4. měsíce od začátku školního roku (tzn. od 1. 11. do 31. 12. daného roku). Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření. Učitelka MŠ vytvoří klidné prostředí a formou her, pozorování, rozhovoru se zákonným zástupcem a volné kresby dojde k ověření. Plně ovšem respektuje potřeby dítěte, dítě nezatěžuje, pouze motivuje ke spolupráci. Po ověření dojde k písemnému záznamu a dalšímu možnému doporučení. Vychází se z Metodického doporučení MŠMT k průběhu individuálního vzdělávání dětí v mateřských školách a ověření dosahování očekávaných výstupů.

Ředitel mateřské školy má právo ukončit individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu. Odvolání proti rozhodnutí ředitele mateřské školy o ukončení individuálního vzdělávání dítěte nemá odkladný účinek. Po ukončení individuálního vzdělávání dítěte nelze toto dítě již opětovně individuálně vzdělávat. Výdaje spojené s individuálním vzděláváním dítěte hradí zákonný zástupce dítěte, s výjimkou speciálních kompenzačních pomůcek a výdajů na činnost mateřské školy. Pro děti s povinné předškolní docházkou je stanoven celoroční projekt „Předškolák“.

4. Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program vznikl ve spolupráci učitelek MŠ. Cílem programu je rozvíjet osobnost samostatného, zdravě sebevědomého, tvůrčího jedince cestou přirozené výchovy a vzdělávání. Podporovat především tvořivost a kreativní myšlení a tím vytvářet základnu pro obratné přizpůsobení se novým podmínkám. Umožňovat rozmanité a zábavné trávení času. Položit základy celoživotního vzdělávání. Rozvíjet jedince ve všech jeho složkách (fyzické, psychické i sociální) a připravit jej na úspěšný a radostný vstup do základní školy.

Orientuje se k tomu, aby si dítě od útlého věku osvojovalo základy klíčových kompetencí a získalo tak předpoklady pro své celoživotní vzdělávání.

4.1 Profilace naší mateřské školy

Vytváření předpokladů pro základní vzdělávání

- posilováním schopnosti koncentrace, vytrvalosti – projekt „Předškolák“
- rozvojem smyslového vnímání, především sluchového a zrakového vnímání
- podporováním schopnosti souvislého vyjadřování, rozšiřováním slovní zásoby
- podporováním snahy o ujednocení si svých myšlenek a umění je vhodně sdělit
- posilováním schopnosti umět vyřešit problém - postupování cestou pokusu a omylu
- rozvojem oromotoriky, dechových cvičení – projekt „Brousíme si jazýček“
- rozvojem grafomotoriky
- rozvojem předmatematických představ

Rozvíjení jemné motoriky a estetického cítění

- rozvojem v pracovních činnostech - projekt „Polytechnická výchova" se zaměřením především na šroubování a sestavování z nových stavebnic
- rozvojem ve výtvarných činnostech
- rozvíjet schopnost zacházení s předměty denní potřeby a s drobnými pomůckami (nůžky, tužka, pastelky...)
- rozvojem v pravidelném tvůrčím tvoření

Vytváření základních dovedností, návyků a postojů v oblasti zdravé výživy a péče o zdraví

- realizace v projektech „Zahradníčci a Zdravá výživa“ – zařazen program „Skutečně zdravá škola" a „Nechci bolavé zoubky", „Pohybem ke zdraví...“ cvičení s prvky jógy
- zařazování preventivně zdravotních cvičení

- relaxační hry
- cvičení na gymnastických míčích a overballech
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé motoriky
- osvojení si poznatků k podpoře zdraví a bezpečí, projekt např.: „Červená, stát!“

Zaměření na ekologii (environmentální výchova)

- průběžně pozorovat a analyzovat změny v přírodě, projekt „Čarodějnice a Morena“
- rozvoj úcty ke všemu živému - realizace v projektu „Den stromů“, „Zahradníček“
- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, planetou - projekt „Den Země“
- manipulace s přírodním materiálem, s náradím a náčiním
- přednášky a vysvětlování o významu třídění odpadu

Program respektuje rámcové cíle předškolního vzdělávání:

- rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení (metoda prožitkového a kooperativního učení hrou, situačního učení, spontánní sociálního učení...)
- osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získání osobní samostatnosti, schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Program dodržuje zásady pro podporu tvořivého myšlení

- nehodnotit ve smyslu zkoušení, povzbuzovat, jde především o hru
- dobrovolnost zapojení se do činností, umožnit být pouhým pozorovatelem
- pocit bezpečí (povzbuzovat, dopřát, zažít úspěch)
- humor (zasmát se vtipnému, nezesměšňovat!)
- radost ze hry
- pochvala (ocení jejich snahu)
- hra (všechny připravené úlohy a aktivity mají být hra, nepřepínat dětské síly)

4.2 Vzdělávací oblasti

Výchozím kurikulárním dokumentem pro vytvoření vzdělávacích oblastí je RVP PV. Je zde zakomponován povinný obsah pěti interakčních oblastí, které reflektují vývoj dítěte, jeho přirozený život, zrání i učení. Interakční oblasti se mohou navzájem prolínat a tím tvoří fungující celek, kde dílčí cíle a dosažené kompetence na sebe vzájemně navazují a doplňují se. Oblasti jsou rozlišované na základě vztahů, které si dítě postupně vytváří k sobě samotnému, k druhým lidem a k okolnímu světu.

Dělíme je tedy na oblast biologickou, psychologickou, interpersonální, sociálně kulturní a environmentální.

4.2.1 Dítě a jeho tělo (oblast biologická)

Záměr vzdělávacího úsilí je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte. Zlepšovat tělesnou zdatnost, pohybovou i zdravotní kulturu, podporovat rozvoj pohybových, manipulačních a sebeobslužných dovedností, vést ke zdravým životním návykům. Chceme toho dosáhnout pomocí dílčích vzdělávacích cílů. Podporujeme tedy:

- uvědomění si vlastního těla a poznatků o něm
- rozvoj pohybových schopností, dovedností hrubé i jemné motoriky
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- osvojení si praktických dovedností přiměřených věku
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků, postojů

Očekávané výstupy na konci předškolního vzdělávání

Zvládnout chůzi se správným držením těla, odvíjením chodidel, s pohyby paží s překračováním překážek ve volném i organizovaném útvaru, mezi překážkami, po šikmé a zvýšené rovině, se změnou délky kroku, po schodech, ve dvojici, trojici, zástupu, kruhu, se změnou tempa při hudbě, ve $\frac{3}{4}$ taktu. **Střídat** chůzi a běh, chůzi poskočnou a běh poskočný. **Zvládnout běh** volně ve skupinách, za vedoucím dítětem, daným směrem, s orientací v prostoru, se změnou tempa, ve $\frac{3}{4}$ taktu, ve dvojici, trojici, zástupu. **Umět běh** poskočný. **Zvládnout vybíhání** z mety z vysokého startu. **Zvládnout skoky** snožmo s přípravou na odraz, na místě, z místa různými směry, ve dřepu, jedno nož, se změnami poloh, do dálky z místa, i s rozběhem, z výšky z místa, z vyšší roviny bez dopomoci na měkkou podložku, přes nízkou překážku. **Zvládnout výskok** s rozběhem na překážku, s dosahováním na předmět. **Umět lézt** v podporu dřepmo v rovině, po zvýšené ploše, vzad, stranou, po třech, s předmětem na zádech. **Umět plazení** po zádech, břiše, pod nízkou překážkou, vylézat a slézat přiměřené nářadí, přelézat, podlézat, prolézat, skluz. **Umět koulet** daným směrem, hlavou, rukama, nohama, po zvýšené rovině. **Umět házet** lehké předměty na cíl levou, pravou i obouruč, do dálky horním obloukem levou, pravou i obouruč, ze vzpažení, od prsou obouruč. **Umět chytat** po odrazu od země, od lavičky, koulející se po šikmé ploše. **Umět vyhazovat** míč do výšky pravou, levou i obouruč. **Zvládnout sezónní sporty** - pohyb na sněhu, ledu, bobování, klouzání, hry se sněhem, pohyb na písku, stavby z písku, pohyb ve vodě, hry s vodou. **Ovládat** dechové svalstvo, koordinaci ruky a oka. Mělo by dítě **sladit** pohyb se zpěvem, hry se zpěvem. **Rozlišovat a vnímat** pomocí všech smyslů, co prospívá našemu zdraví, co mu

škodí. **Zvládat** jemnou motoriku, sebeobsluhu a hygienické návyky. **Pojmenovat** části těla, orgány, **znát** jejich funkci a **umět** zacházet s náčiním a pomůckami.

4.2.2 Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)

Záměr vzdělávacího úsilí je rozvíjet duševní pohodu dítěte, psychickou zdatnost, jeho intelekt, řeč, jazyk, poznávací procesy a funkce, jeho city i vůli, rozvíjet jeho vzdělávací dovednosti a povzbuzovat k dalšímu poznávání a učení. Chceme toho dosáhnout pomocí dílčích vzdělávacích cílů. Podporujeme tedy:

Jazyk a řeč

Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních. Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu. Osvojení si dovedností předcházejících čtení a psaní.

Očekávané výstupy na konci předškolního vzdělávání

Správně vyslovovat, ovládat dech i intonaci, ve větách samostatně **vyjadřovat** myšlenky, pocity, přání, nápady. **Porozumět** slyšenému, **formulovat** otázky a odpovědi, **aktivně používat** nová slova, **vést** rozhovor. **Naučit se** z paměti krátké texty, **reprodukovat** pohádku, příběh, **popsat** situační obrázek, **rozumět a chápat** vtip, humor. **Rozlišit** hlásku, slabiku na počátku a konci slova, **utvořit** jednoduchý rým, **poznat a vymyslet** jednoduchá synonyma, homonyma, antonyma. **Domluvit se** slovy, gesty, **sledovat** očima zleva doprava, **porozumět** významu, funkci, symbolům. **Rozlišovat** některá písmena, číslice, **poznat** svoje napsané jméno, **projevovat** zájem o knihy.

Poznávací schopnosti, myšlenkové operace, představivost a fantazie

Podporujeme rozvoj smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k slovně-logickému, rozvoj paměti, pozornosti, představivosti a fantazie. Rozvoj tvořivosti. Posilování zvědavosti, zájmu, radosti z objevování. Vytváření pozitivního vztahu k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení. Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci. Vytváření základů pro práci s informacemi.

Očekávané výstupy na konci předškolního vzdělávání

Vnímat všemi smysly, **záměrně se soustředit** na činnost, **udržet** pozornost. **Pojmenovat** většinu toho, čím je obklopen, **vyjádřit** o čem přemýšlí. **Zaměřovat se** na podstatné, **chápat** základní číselné a matematické pojmy (porovnávat, třídit, řadit, orientovat se v počtu do 6, chápat číselnou řadu do 10 – více, méně, stejně, první, poslední) **chápat** prostorové pojmy (nahore, dole, nad, pod, mezi vpravo, vlevo). **Vyjadřovat** svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech. **Naučit se** řešit problémy - metodou pokus x omyl.

Sebepojetí, city, vůle

Podporujeme uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí a sebedůvěry. Získání relativní citové samostatnosti. Rozvoj schopnosti sebeovládání. Rozvoj schopnosti vytvářet a rozvíjet citové vztahy k okolí. Rozvoj schopnosti vyjádřit své pocity, dojmy a prožitky. Rozvoj mravního a estetického vnímání. Získání schopnosti řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci.

Očekávané výstupy na konci předškolního vzdělávání

Odloučit se na určitou dobu od rodiny, **uvědomovat si** svou samostatnost, **rozhodovat se** o svých citech, **vyjádřit** souhlas, nesouhlas. **Přijímat** pozitivní ocenění, neúspěch, **hodnotit** své chování, **prožívat** radost ze zvládnutého a poznaného, **rozvíjet** vůli, soustředění, vytrvalost. **Poslouchat a plnit** pokyny, **přístupovat** na domluvená pravidla, **ovládat** své afektivní chování. **Zachytit a vyjádřit** své prožitky slovně, hudebně, dramatickou improvizací i výtvarně.

4.2.3 Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)

Záměr vzdělávacího úsilí utvářet vztahy dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů. Chceme toho dosáhnout pomocí dílčích vzdělávacích cílů. Podporujeme tedy:

Rozvoj schopností a dovedností důležitých pro navazování vztahů. Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému. Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem. Vytváření prosociálních postojů. Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností. Rozvoj kooperativních dovedností. Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztahu k druhému.

Očekávané výstupy na konci předškolního vzdělávání

Navazovat kontakty s dospělou osobou, dětská přátelství. **Přirozeně** komunikovat, **odmítnout** komunikaci, která je mu nepříjemná, **uvědomovat si** svá práva. **Chápat** stejnou hodnotu všech lidí, **uplatňovat** své individuální potřeby, přání s ohledem na druhého, **oprostit se** od nepříjemných projevů sobectví vůči jinému dítěti, **vnímat** co si druhý přeje, či potřebuje. **Uzavírat** kompromisy a spolupracovat. **Bránit se** projevům násilí jiného dítěte, **chovat se** obezřetně při setkání s neznámými lidmi.

4.2.4 Dítě a společnost (oblast sociálně - kulturní)

Záměr vzdělávacího úsilí je uvést dítě do společenství ostatních lidí, do života v lidské společnosti i do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje, přijmout základní všeobecné, uznávané společenské, morální a estetické hodnoty a podílet se na utváření společenské pohody. Chceme toho dosáhnout pomocí dílčích vzdělávacích cílů. Podporujeme tedy:

Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností. Poznávání pravidel společenského soužití. Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí. Vytvoření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách. Rozvoj schopnosti přizpůsobit se, spolupracovat, spolupodílet se. Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije. Rozvoj kulturně estetických dovedností. Vytvoření základu estetického vztahu ke světu.

Očekávané výstupy na konci předškolního vzdělávání

Uplatňovat základní společenské návyky (umět poděkovat, poprosit, pozdravit se, rozloučit se, vzít si slovo až druhý domluví), **začlenit se** mezi vrstevníky, **adaptovat se** na prostředí školy, **vyjednávat** s dětmi i dospělými, **domluvit se** na společném řešení. **Utvořit si** představu o tom, co je dobré, špatné, nelhat, neubližovat, neposmívat se, nebrat cizí věci a neničit věci kolem sebe. **Odmítat** společensky nežádoucí chování, **chovat se** slušně, zdvořile k ostatním, **vážít si** práce druhých. **Dodržovat** pravidla her a činností, **zacházet šetrně** s hračkami, předměty denní potřeby, knihami, **vnímat, sledovat a hodnotit** umělecké a kulturní podněty. **Zachycovat** skutečnost ze svého okolí, **vyjadřovat** své představy výtvarnými dovednostmi, hudebními a hudebně pohybovými činnostmi, **zvládat** základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zpěv písně, hra na dětské hudební nástroje) **rozlišovat** rytmus.

4.2.5 Dítě a svět (oblast environmentální)

Záměr vzdělávacího úsilí je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu, vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj člověka k životnímu prostředí. Chceme toho dosáhnout pomocí dílčích vzdělávacích cílů. Podporujeme tedy:

Vytváření vztahu k místu, ve kterém dítě žije. Osvojování jednoduchých poznatků o světě a životě. Pochopení, že změny způsobené člověkem mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit. Rozvoj schopnosti přizpůsobit se vývoji a změnám. Rozvoj schopnosti vážit si života. Vytvoření povědomí o sounáležitosti se světem. Osvojení dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí. Osvojení poznatků a dovedností chránících před nebezpečnými vlivy prostředí. Rozvoj pocitu sounáležitosti s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi a planetou Zemí.

Očekávané výstupy na konci předškolního vzdělávání

Osvojit si elementární poznatky o sobě, rodině, o vývoji a životě, činnostech člověka, o lidské společnosti a o soužití, zvycích lidí, o přírodě, přírodních jevech, o technických přístrojích. **Orientovat se** bezpečně v okolním prostředí, v okolí domova, školy, v obci. **Osvojit si**

elementární poznatky o místě, ve kterém žijí, o své zemi a její kultuře, o jiných zemích, kulturách, zeměkouli a vesmíru. **Vnímat**, že svět má svůj řád. **Všimát** si změn v okolí. **Získat** povědomí o významu životního prostředí pro člověka, **uvědomovat si**, že způsob jakým se chová a žije, ovlivňuje jeho vlastní zdraví i životní prostředí. **Rozlišovat** aktivity, které podporují (poškozuji) zdraví člověka i prostředí, **pomáhat pečovat** o okolí a životní prostředí. **Uvědomovat si** co je nebezpečné, **odhadnout** některá nebezpečí a **snažit se** jim vyhnout.

Program je rozpracován do čtyř integrovaných bloků, které vychází z ročních období:

Každý ze čtyř bloků obsahuje svůj cíl. Cíle jsou dále rozpracovány do témat a projektů, které se navzájem prolínají a navazují na sebe po celý školní rok. Po ukončení bloků dochází k evaluaci.

Každý z integrovaných bloků obsahuje několik dalších témat a projektů. Témata se dále člení na podtémata, tak aby bylo plně vyhověno potřebám a zvědavosti dětí.

Při každém rozpracování témat jsou respektovány požadavky na:

1. Rozvoj osobnosti dítěte

- rozvíjí dítě v souladu s jeho schopnostmi a možnostmi a vychází z přirozených potřeb
- vytváří dostatek podnětů k učení a radosti z něho
- posiluje sebevědomí dítěte a jeho důvěru ve vlastní schopnosti
- vytváří prostředí pro vzájemné vztahy mezi dětmi
- stimuluje rozvoj řeči
- seznamuje děti se vším, co je důležité pro život

- zdůrazňuje význam vlastních aktivit
- je připraven pomoci dětem, pokud to potřebují
- vytváří prostředí pohody a radosti z prožitého dne

2. Uplatňování podílu rodičů na vzdělávání v mateřské škole

- usiluje o partnerské vztahy s rodiči
- odpovídá za umožnění přístupu rodičů ke svým dětem ve třídě, za možnost podílet se na činnosti s dětmi
- umožňuje rodičům podílet se na tvorbě programu školy a jeho hodnocení
- vede s rodiči průběžný dialog o jejich dětech

3. Provádění hodnocení a využívání informací pro další pedagogickou činnost o tom

- jak se děti projevovaly (tento bod může obsahovat i diagnostické informace a poznatky o jednotlivých dětech)
- co se naučily
- co se povedlo
- co se nepovedlo a proč (tento bod obsahuje i možná rizika)

Evaluaci provádíme po skončení každého tématu, integrovaného bloku a projektu.

4.3 Roční cíle

4.3.1 Cíl zní vytvářet podmínky pro pohybový rozvoj dětí

Prostředky:

- zajištění pohybových aktivit ve třídě i venku
- nákup nových tělovýchovných pomůcek
- nákup materiálního vybavení pro děti od dvou do tří let
- zařazování přirozených cvičení, zdravotních a akrobatických cviků
- zařazování prvků jógy, cvičení na balančních míčích
- pěstování tělesné zdatnosti (vycházky, pohyb v přírodě, chůze a běh v přírodním terénu, jízda na tříkolkách a koloběžkách)

4.3.2 Vytvářet podmínky pro rozvoj poznávacích a myšlenkových procesů

Prostředky:

- zařazování smyslových her, her pro rozvoj pozornosti a myšlení
- individuální úkoly
- pracovní listy
- přikoupení vhodných didaktických pomůcek a hraček

- zodpovědná příprava dětí na vstup do ZŠ
- začlenění pokusů a experimentů

4.3.3 Podporovat duševní pohodu dětí, zajistit jim klid, bezpečí a soukromí

Prostředky:

- postupná adaptace nových dětí – individuální přístup
- respektování potřeb dětí a reagování na ně
- vyhýbat se spěchu, vše dělat v klidu a s rozvahou
- odstranění soutěživosti
- vyhýbání se negativním slovním komentářům
- zařadit relaxační činnosti

1. Vytvářet předpoklady pro citlivé vnímání okolního prostředí (ekologie)

Prostředky:

- environmentální výchova, eko-hry
- poznávání blízkého i vzdálenějšího okolí (vycházky, výlety, exkurze)
- pozorování rostlin a živočichů
- pěstelské činnosti
- zapojení dětí do výzdoby třídy a školy

4.4 Průběžné dlouhodobé cíle

Vést děti k péči o zdraví vlastní i ostatních, chránit se a ničím neohrožovat ostatní. Upevňovat u dětí pocit bezpečí a jistoty. Snažit se srozumitelně vyjádřit svoje potřeby a přání. Vést k hygienickým návykům při umývání a utírání se do ručníku. Vést k samostatnému česání. Správně držet a používat lžici, příbor a hrníček. Umět si nalít polévku a pití. Vést ke správnému používání záchodu, toaletního papíru, kapesníku. Vést děti ke správnému, samostatnému oblékání, svlékání, ukládání oděvu a obuvi na určené místo. Vést k ukládání hraček na určené místo. Vést k dodržování základních pravidel chování. Umět navázat kontakt s ostatními dětmi a posilovat radost dětí ze styku s ostatními. Dodržovat zdvořilostní návyky (pozdravit, poděkovat, oslovit, poprosit a požádat). Vést k dodržování základních pravidel chování – neubližovat si navzájem. Podporovat vznik dětských přátelství. Podporovat radostné prožívání, chválit za úspěch a povzbuzovat při neúspěchu. Pomáhat při přípravě materiálu i při úklidu po výtvarných činnostech. Postupně učit děti prostřít a uklidit stůl po jídle. Prohlubovat žádoucí citové vztahy a charakterové vlastnosti (soucitění, důvěra, lítost, potřeba sounáležitosti, dětský optimismus). Postupně umět spolupracovat a vzájemně si pomáhat. Postupně pečovat o vlastní zevnějšek. Vést děti

k postupnému rozlišování pravé a levé strany. Postupně odstraňovat sobeckost dětí. Rozvíjet schopnost sebeovládání, zvyšovat nároky na ukázněnost. Zhodnotit pod vedením dospělého následky vlastního chování. Správně reagovat na pokyn dospělého. Naučit děti nastupovat a vystupovat z dopravního prostředku. Postupně umět vyjmenovat názvy dnů v týdnu. Rozlišovat charakteristické znaky počasí. Postupně rozlišovat pravou a levou stranu vzhledem k vlastní osobě. Samostatně zavázat tkaničky. Vést k estetickému vnímání a uspořádání prostředí, ve kterém děti žijí.

4.5 Formy a metody vzdělávání

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou. S plánovanou činností jsou rodiče seznamováni na informační nástěnce.

Užívány jsou **metody prožitkového a kooperativního učení hrou**, také metoda pokus x omyl, experimenty, je uplatňováno **situační učení**. Nezapomínáme na **metodu spontánního sociálního učení** atd.

Všechny formy vzdělávání jsou zakomponovány do vzdělávací nabídky, aby plnily záměr funkčních gramotností. Funkční pregramotnosti jsou rozepsané v TVP jednotlivých tříd.

Uplatnění metod a charakter aktivit v MŠ

- spontánní hry, námětové hry, konstruktivní hry, hry s pravidly, didaktické hry, samostatné výtvarné činnosti, prohlížení knih, kooperativní hry, hry v roli
- přirozená cvičení, pohybové hry, hudebně-pohybové hry, akrobatické cviky, zdravotní cviky, sezónní činnosti (sáňkování, bobování, hry s vodou, plavecký výcvik), jízda na tříkolkách a koloběžkách, vycházky
- grafomotorická cvičení, uvolnění paží, rukou, správné držení psacího náčiní
- psychomotorické hry, smyslové hry, hry pro rozvoj sociálních dovedností, hry pro rozvoj tvořivosti a samostatnosti, hry pro rozvoj logického myšlení
- kresba, malba, modelování, stříhání, lepení, skládání, netradiční výtvarné techniky, navlékání, mačkání, sypání, otiskování, práce s přírodninami, práce s textilem, aranžování, konstrukce, využití odpadového materiálu
- pracovní listy, práce s knihou, encyklopedií, pozorování, pokusy, rozhovory, řešení problémů
- zpěv kolektivní, skupinový, sólový, hudebně-pohybové hry a tanečky, ozvěnové a hudební hry, rytmická a melodická cvičení, sluchové hry, hry na dětské hudební nástroje, poslech písní a skladeb

- poslech pohádek, poezie, příběhů, recitace, dramatizace, návštěvy kina a divadla, hry s loutkami
- logopedické chvílky, artikulační cvičení, gymnastika mluvidel, hry se slovy, rozhovor, vypravování, reprodukce, popis, dechová cvičení, komunikativní kruh, analyticko-syntetické činnosti

Formy vzdělávání jsou založeny na přímých zážitcích dětí, na vyváženosti aktivit, vycházejí z dětské volby, zvědavosti a potřeby objevovat, probouzejí v nich aktivní zájem o dění kolem sebe. Vzdělávání probíhá formou interakčního učení, které má charakter hry a zábavy.

4.6 Klíčové kompetence

Kompetence – soubor předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro rozvoj osobnosti a uplatnění každého jedince. Tyto dítě získává na základě nabídnutých aktivit, prožitků, poznatků a dovedností. Klíčové kompetence jsou vodítkem, kam směřovat. Plněním jednotlivých cílů ŠVP PV se snažíme dosahovat jejich určité úrovně. Je však nutné si uvědomovat, že úroveň jejich dosažení je u každého dítěte jiná, dle jejich individuálních možností, které je třeba respektovat.

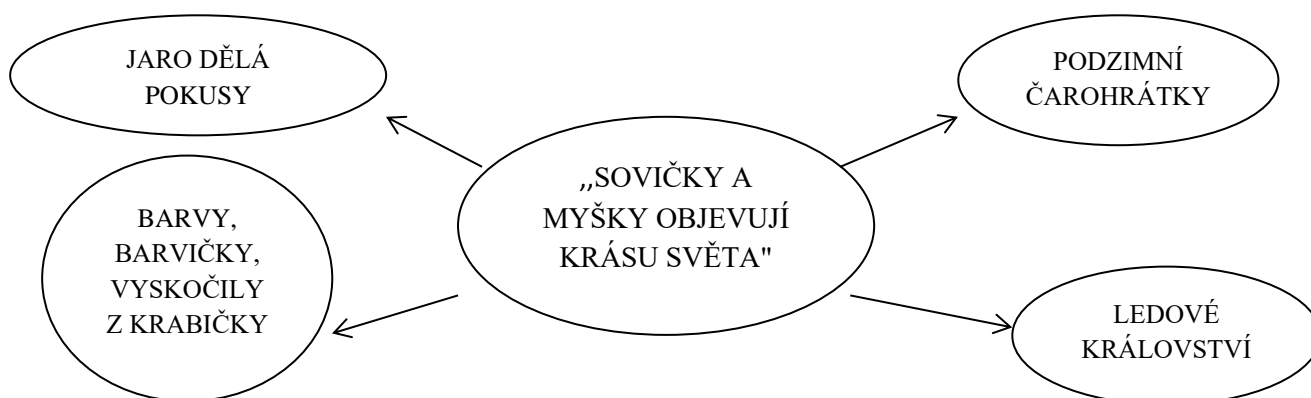
Za klíčové kompetence dle RVP PV považujeme tyto:

- **kompetence k učení** – soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů. Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody, i techniky.....
- **kompetence k řešení problémů** – všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem, postupuje cestou pokusu a omylu, spontánně vymýšlí nové možnosti a tím se nebojí chybovat
- **kompetence komunikativní** – ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog, rozlišuje některé symboly, má povědomí o jiných jazycích
- **kompetence sociální a personální** – uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky. Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost. Napodobuje modely prosociálního chování.

- **kompetence činnostní a občanské** – svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat, má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení. Spoluvytváří pravidla společenského chování mezi vrstevníky. Dbá na bezpečí osobní i druhých.

5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH - INTEGROVANÉ BLOKY S JEDNOTLIVÝMI TÉMATY

Program je rozpracován do čtyř integrovaných bloků, které vychází z ročních období:

Podzimní měsíce (září, říjen, listopad) - **PODZIMNÍ ČAROHRÁTKY**

Zimní měsíce (prosinec, leden, únor) - **LEDOVÉ KRÁLOVSTVÍ**

Jarní měsíce (březen, duben, květen) - **JARO DĚLÁ POKUSY**

Letní měsíce (červen, červenec, srpen) - **BARVY, BARVIČKY, VYSKOČILY Z KRABIČKY**

Jednotlivé integrované bloky jsou rozpracované na jednotlivé témata, celky, které jsou flexibilní, navzájem propojená, aby si je mohla učitelka dle situace, počasí, potřeb a zájmu dětí zaměřovat a spojovat. Nemusí být striktně dodržováno pořadí v uvedeném sledu a ani nemusí být souběžná s druhou třídou. Pořadí témat si určuje učitelka v dané třídě a dále rozpracovává do TVP a začleňuje podtémata a projekty tak, aby co nejvíce obohatila denní program a vzdělávací nabídku.

Konkretizované výstupy a nabídka konkrétních činností je popsána v TVP jednotlivých tříd.

Každé téma se člení na navržená podtémata a projekty, která mohou a nemusí být v obou třídách totožná.

Po ukončení jednotlivého tématu učiní učitelky v obou třídách hodnocení do hodnotícího listu. Po zhodnocení všech témat v daném bloku dojde k zhodnocení samotného bloku (naplnění daných cílů v něm v návaznosti na jednotlivá témata). Toto slouží jako jeden z indikátorů pro evaluaci ŠVP. Rozčlenění jednotlivých bloků viz dále

PODZIMNÍ ČAROHRÁTKY

Cíle integrovaného bloku:

- seznamovat děti s prostředím MŠ a s jejím okolím, s pravidly
- zaměřit se na adaptaci na vytvoření pocitu bezpečí v MŠ
- podporovat dětská přátelství, pocit nebát se mluvit s dospělým a posilování prosociálního chování
- osvojení si základních poznatků o prostředí, v kterém žije
- osvojení si poznatků o přírodě a o péči o ni
- rozvoj komunikativních dovedností a tvořivosti
- zaměřit se na hru kooperativní a seznamovací
- rozvoj a využití všech smyslů
- rozvoj psychické i fyzické zdatnosti, sladění pohybu s hudbou
- rozvoj paměti a pozornosti
- vytvoření povědomí o tradicích v jiných zemích a rozvoj paměti a pozornosti, vytvoření povědomí o tradicích

TÉMATA (TÉMATICKÝ CELEK) A PROJEKTY

- **HOLA, HOLA, ŠKOLIČKA VOLÁ**

EDUKAČNÍ CÍL: seznámit děti s prostředím MŠ a s jejím okolím, zaměřit se na adaptaci, seznámit se se značkou, pravidly školky, pravidly třídy, zaměřit se na hry na fixaci jmen kamarádů, zaměřit se na vytvoření pocitu bezpečí v MŠ a podporovat dětská přátelství a pocit nebát se mluvit s dospělým, rozvoj komunikativních dovedností a tvořivosti, zaměřit se na kooperativní hru, seznámit ostatní s vlastní rodinou, začlenění prosociálních a námětových her, rozvoj psychické i fyzické zdatnosti, rozvíjet zájem o přírodu, zaměřit se na dům a vybavení, manipulaci s předměty denní potřeby, zaměřit se na prostorovou orientaci, umět podat osobní informace ostatním.

Návrh podtémat:

KLUCI, HOLKY Z NAŠÍ ŠKOLKY

MOJE RODINA, MŮJ HRAD

BABÍ LÉTO

Návrh na začlenění projektů:

„NECHCI BOLAVÉ ZOUBKY“

- **ŠEL ZAHRADNÍK DO ZAHRADY**

EDUKAČNÍ CÍL: osvojit si základní poznatky o prostředí, v kterém žijeme, osvojit si poznatky o přírodě a o péči o ni, rozvíjet komunikativní dovednosti a tvořivost, zaměřit se na kooperaci, rozvíjet

a využívat všechny smysly a jemnou a hrubou motoriku, orientovat se v pojmech označujících velikost a hmotnost, umět zacházet se zahradním náčiním, umět pojmenovat a třídit ovoce a zeleninu, připravit pokrm, zaměřit se na změny na nebi a experimenty se vzduchem pouštění draků, pozorovat odlet vlaštovek

Návrh podtémat:

ZAHRADNÍČCI

DRÁČKU V BAREVNÉM FRÁČKU

Návrh na začlenění projektů:

„ZAHRADNÍČCI A ZDRAVÁ VÝŽIVA“ – program „Skutečně zdravá škola“

„DEN STROMŮ“

„PŘEDŠKOLÁK“

„DRAKIÁDA“ – spolupráce s rodiči a Spolkem rodičů

- **LÍSTEČEK MI NA DLAŇ SPADL**

EDUKAČNÍ CÍL: zaměřit se na názvy barev, rozvíjet estetickou tvořivost a fantazii, sledovat změny v přírodě, zaměřit se na sladění hudby a pohybu, cvičit s přírodním materiálem, zaměřit se na stromy, keře a jejich plody a listy (sledování rozdílů), rozvíjet paměť a pozornost, zaměřit se na změny na nebi a experimenty se vzduchem a vodou, osvojit si poznatky o přírodě a péči o ni, poznávat houby, využít dřevo jako netradiční výtvarný materiál, zaměřit se na volně žijící zvířata, pozorovat stopy zvířat v lese, stavět domečky z přírodnin, vnímat les jako ekosystém, vytvořit povědomí o tradicích u nás i v jiných zemích, začlenění prvků z MPP

Návrh podtémat:

TAJEMSTVÍ LESNÍHO KRÁLOVSTVÍ

LISTOPADOVÁ SVĚTELKA, HALLOWEEN

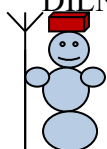
POČASÍČKO, POČASÍ

MARTIN NA BÍLÉM KONI

Návrh na začlenění projektů:

„LAMPION. PRŮVOD“ – spolupráce s rodiči a Spolkem rodičů

DÍLNÍČKY – spolupráce s rodiči a Spolkem rodičů

LEDOVÉ KRÁLOVSTVÍ

Cíle integrovaného bloku:

- vytvoření povědomí o přírodních změnách v zimním období
- sounáležitost s živou i neživou přírodou
- rozvoj tvořivosti a vkusu
- postupné připomínání pravidel a upozorňování na bezpečí při zimních hrách

- rozvoj kooperativních dovedností
- zaměření na přechod od konkrétně názorného k slovně - logickému myšlení
- rozvoj paměti, tvořivého myšlení, řešení problémů
- osvojení si elementárních poznatků o abecedě a číslech
- rozvoj řečových dovedností - aktivně se zapojovat do společenských akcí
- seznámení s tradičními prvky adventu a Vánoc, Nového roku
- rozvoj pohybových dovedností, jemné a hrubé motoriky (zdravotní cviky)
- posilování zvědavosti a zájmu (jiné kultury)

TÉMATA (TÉMATICKÝ CELEK) A PROJEKTY

• MIKULÁŠ A JEHO POMOCNÍCI

EDUKAČNÍ CÍL: rozvíjet řečové dovednosti a dramatizaci - aktivně se zapojovat do společenských akcí, seznámení s tradičními prvky adventu a Vánoc, umět se pohybově vyjádřit, posilovat zvědavost, vnímat Mikuláše jako legendární postavu, přiblížit význam Mikulášské nadílky, upevnit pocit bezpečí v MŠ

Návrh podtémat:

ROZKVELTLÁ BARBORKA

MIKULÁŠ A JEHO POMOCNÍCI

LUCIE NOCI UPIJE

• NEŽ ZVONEČEK ZACINKÁ

EDUKAČNÍ CÍL: zaměřit se na vánoční tradice a zvyky, zaměřit se na koncentraci při poslechu koled, začlenit dramatizaci, rozvíjet paměť, tvořivé myšlení a fantazii, zaměřit se na řešení problémů a prožitkové učení, osvojení si elementárních poznatků o symbolech, zaměřit se na vlastnosti a rozdíly věcí kolem nás (menší x větší, delší x kratší), osvojit si elementární poznatky o písmenech K+M+B

Návrh podtémat:

MŮJ MILÝ JEŽÍŠKU

NA NOVÝ ROK O SLEPIČÍ KROK

MY TŘI KRÁLOVÉ

• PANÍ ZIMA

EDUKAČNÍ CÍL: poznávat jiné kultury, vytvořit povědomí o přírodních změnách v zimním období, pochopit, že lidská činnost může prostředí chránit, ale ji i ničit, vnímat sounáležitost s živou i neživou přírodou, rozvíjet tvořivost - druhy oblečení, obuv, zaměřit se na zdokonalování oblékání a jemnou motoriku, vštípit pravidla při zimních hrách – úrazy a nemoci, chápat princip stavění

sněhuláků – využít metody pokus x omyl, posilovat prosociální chování a kooperativní dovednosti, zaměřit se na přechod od konkrétně názorného k slovně - logickému myšlení, zaměřit se na otužování, hygienu, zařazení MPP, využít metody hra v roli, zaměřit se na dějovou posloupnost, zaměřit se na prosociální chování a práci s knihou, vnímat rozdíl mezi živou a neživou přírodou, zaměřit se na přípravu na karneval, rozvíjet řečové a jazykové dovednosti receptivní i produktivní, zařadit hry na tělo

Návrh podtémat:

ČAS KŘIŠŤÁLOVÝCH RAMPOUCHŮ

ZIMNÍ RADOVÁNKY

BACILY A VITAMÍNY

Z POHÁDKY DO POHÁDKY

S ÚSMĚVEM NA TVÁŘI

JARO DĚLÁ POKUSY

Cíle integrovaného bloku:

- rozvoj pohybových a manipulačních dovedností (jemná motorika)
- rozvoj a ovládání pohybového aparátu a tělesné funkce (hrubá motorika)
- osvojování si k věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si dovedností potřebných k vykonání jednoduchých činností v péči o okolí
- rozvoj hudebních dovedností a začlenění hudebně pohybových her a činností
- posilování radosti z objevovaného, probouzení zájmu a zvědavosti dítěte ke kompetenci učení
- cvičení paměti, pozornosti, představivosti, fantazie
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, uplatnění kompetence k řešení problému
- budování estetických vztahů k rodině, k životu
- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj pocitu sounáležitosti s živou a neživou přírodou
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit i poškozovat
- rozvoj sounáležitosti s rodinou, pochopení rolí
- kladení otázek a hledání odpovědí na problémy

TÉMATATA (TÉMATICKÝ CELEK) A PROJEKTY

• VSTÁVEJ SEMÍNKO, HOLALA

EDUKAČNÍ CÍL: osvojit si věku přiměřené praktické dovednosti, rozvíjet jemnou, hrubou motoriku, oromotoriku, vizuomotoriku a správné dýchání, rozvíjet hudební a hudebně pohybové hry, seznamovat se s rostlinou (s jejími částmi a životními podmínkami, květenstvím), sázet semínka a pečovat o ně, zaměřit se na hry se semínky a vyhotovovat výrobky z nich, rozvíjet všechny smysly, zaměřit se na předčtenářskou a předmatematickou gramotnost, zaměřit se u Soviček na zápis do ZŠ, zaměřit se na ekosystém louky a rybníky, zaměřit se na velikost (od potůčku k moři), sledovat hladinu vody, stavění lodiček - rozvoj hrubé a jemné motoriky, pohybové a námětové hry, začlenit koloběh vody, experimenty s vodou, podporovat a rozvíjet zájem o učení

Návrh podtémat:

VŠEZNÁLEK - BARVY, TVARY, SYMBOLY

SOVIČKY SE PŘIPRAVUJÍ K ZÁPISU DO 1. TŘÍDY

PAMPELIŠKA LOUKY ROZSVÍTÍ

Z KAPIČKY ROSY

Návrh na začlenění projektů:

„MORENA“

„PROBOUZENÍ BROUČKŮ“

• CHVÁLÍM TĚ, ZEMĚ MÁ

EDUKAČNÍ CÍL: pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit i poškozovat, uvědomit si sounáležitost s přírodou, rozvíjet zájem o učení – vytvářet základy pro práci s informacemi, povědomí o existenci ostatních kultur, práce s mapou a globusem, zaměřit se na zvyky a tradice, pochopit význam oslav pálení čarodějnic – zaměření na bezpečnost před ohněm, začlenit pokus s ohněm, vytvořit povědomí o planetě Zemi a o vesmíru, rozvíjet hrubou, jemnou motoriku a vizuomotoriku, role v rodině, význam mé maminky pro mé já

Návrh podtémat:

MOJE MAMINKA

OHEŇ, VODA, ZEMĚ, VZDUCH

CO JE VESMÍR, SLUNCE A MĚSÍC

Návrh na začlenění projektů:

„ČARODĚJNICE“

„DEN ZEMĚ“

„TRÍDĚNÍ ODPADU“

- **MAMINKO, MÁMO**

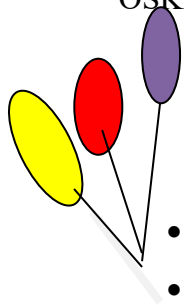
EDUKAČNÍ CÍL: zařadit koloběh života - seznámit se s vývojem člověka od narození po smrt, hledat rozdílnosti mezi domácími a lesními zvířaty, jejich potrava a užitek, experimentovat s vejcem, hledat rozdílnosti věcí kolem nás, vstěpovat názvosloví mláďat, zaměřit se na hudebně pohybové hry, rozvíjet sounáležitosti s rodinou, rozvíjet pozitivní city ve vztahu k sobě, zaměřit se na zvyky a tradice, cvičit paměť, získávat relativní citovou samostatnost, vytvářet prosociální postoje, vytvořit povědomí o mezilidských morálních hodnotách, umět vyjádřit city, aktivně se účastnit na besídce pro maminky, zaměřit se na časoprostorové pojmy, zaměřit se na námětové hry - rodinné vztahy, začlenění prvků z MPP

Návrh podtémat:

BAREVNÁ POMLÁZKA

MAMINKY A MIMINKA

OŠKLIVÉ KÁČÁTKO

BARVY, BARVIČKY, VYSKOČILY Z KRABIČKY

Cíle integrovaného bloku:

- rozvoj psychické a fyzické zdatnosti
- rozvoj pohybové improvizace
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody
- osvojení si poznatků o ČR
- rozvoj estetického vnímání a estetických dovedností
- rozvoj kladného vztahu ke školní práci, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka
- příprava na odchod do ZŠ
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj schopnosti sebeovládání a sebereflexi
- získávání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj samostatnosti
- rozvoj žádoucích citových vztahů - tolerance, respekt, přizpůsobivost, citlivost
- pěstování kamarádských a přátelských vztahů
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

TÉMATATA (TÉMATICKÝ CELEK) A PROJEKTY

• **VŠECHNY DĚTI SVĚTA**

EDUKAČNÍ CÍL: rozvíjet samostatnost, eliminovat rozvoj nežádoucích citových vztahů – MPP, vytvářet povědomí o mezilidských morálních hodnotách, rozvíjet úctu k životu ve všech jeho formách rozvoj psychické a fyzické zdatnosti, pracovat s encyklopedií, rozvíjet pohybové improvizace a zdatnost, rozvíjet estetické vnímání a dovednosti, rozvíjet kladný vztah k práci s mapou, uvědomit si vlastní tělo, rozvíjet lokomoci a jemnou motoriku, rozvíjet psychickou a fyzickou zdatnost, rozvíjet pohybovou improvizaci - pochopení jak funguje lidské tělo, zaměřit se na hry na tělo, zdravotní cviky, relaxační a pohybové hry, zaměřit se na práce s netradičním materiálem, rozvoj jemné a hrubé motoriky, seznamovat se se slyšenou podobou jiného světového jazyka

Návrh podtémat:

DEN DĚTÍ

MOJE TĚLO, TVOJE TĚLO

JINÁ BARVA PLETI

Návrh na začlenění projektů:

„DUHOVÝ ČERVEN“

„ČERVENÁ, STÁT!“

• **ZEMĚ ČESKÁ, DOMOV MŮJ**

EDUKAČNÍ CÍL: osvojit si poznatky o ČR - práce s mapou, buzolou, tradicemi, znakem, vlajkou, s Prahou jako hlavním městem, poslech hymny, sledovat rozdílnosti mezi městem a vesnicí, rozvíjet estetické vnímání a dovednosti, rozvíjet kladný vztah ke školní práci a zájmu o psanou podobu jazyka, připravit se na odchod do ZŠ, osvojit si elementární poznatky o znakových systémech (značkách), vytvářet základy pro práci s informacemi, umět zhodnotit sebe i druhé, hudebně pohybové hry - píseň „Já jsem muzikant“ (námětová hra a situační učení), osvojit si poznatky a dovednosti důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody, o bezpečnosti v dopravním prostředí, pochopit význam světelných signálů, připravit se na výlet (zaměřit se na exotická zvířata, jejich názvy, mláďata, místo výskytu, práce s mapou, globusem), získávat schopnost záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci, zaměřit se na pravolevou orientaci, prostorovou, orientace v čase.

Návrh podtémat:

JÁ UMÍM TO A TY ZAS TOHLE

SLÁVA NAZDAR VÝLETU

- **NEŽ ZAČNOU PRÁZDNINY A HURÁ NA PRÁZDNINY**

EDUKAČNÍ CÍL: rozvíjet psychickou a fyzickou zdatnost, rozvíjet pohybovou improvizaci, rozvíjet kladný vztah ke školní práci a zájmu o psanou podobu jazyka, připravit na odchod do ZŠ, osvojit si elementární poznatky o znakových systémech, vytvořit základy pro práci s informacemi, rozvíjet schopnosti sebeovládání a sebereflexi, získávat schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci, rozvíjet samostatnost a žádoucí citový vztah, tolerance, respekt, přizpůsobivost, citlivost, pěstování kamarádských a přátelských vztahů, vytvořit povědomí o mezilidských morálních hodnotách, rozvíjet úctu k životu ve všech jeho formách a schopnost přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám, zaměřit se na prostorovou a časovou linii, dbát na koncentraci a udržení pozornosti, překonávat strach z aktivní účasti na Rozloučení s předškoláky, rozvíjet grafomotoriku, vést k dokončení úkolu, osvojit si poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody, zaměřit se na charakteristické znaky počasí léta, rozvíjet komunikační dovednosti a slovní zásoby - co budeme dělat o prázdninách, hry venku na Oranžovém hřišti, štafetové hry, úklid hraček, rozdělit obrázky a výtvarné materiály autorům, rozloučit se se školkou a připravit se na prázdniny

Návrh na podtémata:

SOVIČKY JDOU DO ŠKOLY A MYŠKY JIM POMÁHAJÍ

6. Doplnující programy, projekty a další aktivity

V celém ŠVP se bude objevovat hned několik projektů - rozdělené na krátkodobé a dlouhodobé. Dlouhodobých (celoročních) projektů bude 5.

„**Zdravá výživa**“ a „**Nechceme bolavé zoubky**“, které jsme zahájili v roce 2010 s podporou MUDr. Lenky Sáblíkové - Mičínové a MUDr. Michaely Kaletové. **Cílem** je osvojit si základní dovednosti a návyky z oblasti zdravé výživy a péče o své zdraví a svůj chrup. Realizaci mají na starosti všechny učitelky.

Dále bude pokračovat projekt „**Předškolák**“ zaměřen na přípravu povinně předškolních dětí na vstup do školy (rozvoj sluchového a zrakového vnímání, hrubé, jemné motoriky, oromotoriky, rozumových schopností, výslovnost jednotlivých hlásek, slovní zásoby, gramatické složky řeči, rytmického cítění, jazykového citu a rozvoj schopnosti souvislého vyjadřování). **Cílem** je dospět na konci projektu k samostatnému, souvislému vyjadřování svých pocitů,

gramaticky správné a srozumitelné formulaci a k dostatečnému popisu situačního děje na obrázku a vytvořit tak základy pro čtení. Dále k soustředěnosti na činnost, k samostatnosti při plnění jednoduchých úkolů přiměřených věku a individuálním možnostem každého jedince. Pracujeme s pracovními sešity. Součástí projektu je i návštěva 1. ročníku ZŠ. Projekt vede vedoucí učitelka.

Projekt zaměřený na pěstební činnosti, seznamování se se setím, sázením a zaléváním pod názvem „**Zahradníci**“ bude začínat v podzimních měsících a bude realizován v celém školním roce. Součástí projektu je péče o Bylínou zahrádku. Realizují všechny učitelky. Pro velkou propojenost projektu Zahradníci a Zdravá strava, došlo ve školním roce 2016/ 2017 k sloučení názvů i cílů. V témže roce vstoupila celá organizace do **programu „Skutečně zdravá škola“** a MŠ tento program zařadila do projektu „Zahradníci a zdravá strava“. Zde je plně funkční a plní svůj záměr.

Nově je zařazen projekt „**Brousíme si jazýček**“. Bude realizován průběžně po celý rok. Slouží k rozvoji řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních. Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu. Osvojení si dovednosti předcházejících čtení i psaní. V rámci záštity tohoto projektu k nám 2x ročně budou jezdit školní logopedi z SPC Březejc, kteří budou provádět depistáž a kontrolu přihlášených dětí.

V rámci rozvoje hrubé motoriky a zaměření se na aktivní pohyb dětí zařazujeme projekt „**Pohybem ke zdraví je jen se zvířátky**“. Projekt je zaměřený na vytváření základních dovedností, návyků a postojů o svém zdraví a těle.

Konkrétní záměr: Umět pracovat se svým tělem, vědět jak koordinovat pohyby a zároveň zvyšovat svoji tělesnou zdatnost. Podpora rozvoje pohybových, manipulačních a sebeobslužných dovedností. Vedení ke zdravým životním návykům a týmové spolupráci.

V rámci ekologie se budeme věnovat projektům např. „**Den Země**“, „**Den stromů**“ , „**Uspávání a probouzení broučků**“ . Cílem je vytvořit elementární poznatky o přírodě a její rozmanitosti, vývoji a neustálých změnách. Vytvořit povědomí, že i „já“ jsem sounáležitostí přírody a že moje chování může pozitivně i negativně ovlivnit stav vegetace. Realizují všechny učitelky.

Na jaře si připomeneme tradici „**Loučení s Morenou**“ a „**Čarodějnice (Čarodějnický rej)**“. Cílem je upevnit v dětech povědomí o těchto zastaralých tradicích a poukázat na život našich předků. Nezbytnou součástí jarních oslav je i pálení čarodějnic. Začlenili jsme tento projekt do programu s myšlenkou vysvětlit dětem, z jakého důvodu se „**Čarodějnice**“ pálily a cílem je tuto problematiku pojmout hrou a veselím. Realizují všechny učitelky.

Děti chceme upozornit na bezpečnost silničního provozu, v kterém mohou být pasivně i aktivně, součástí. K tomu jsme do programu začlenili projekt „**Červená, stát!**“. Za cíl si zde

klademe mít povědomí o záchranných složkách, jejich číslech. Vědět, kdy a na jakou složku se obrátit, jakým stylem sdělit, co potřebuji, nebát se. Poznávat dopravní značky v okolí MŠ. Realizaci mají na starosti všechny učitelky v rámci stejně pojmenovaného projektu.

V rámci zdokonalení jemné motoriky, 3D představy, vizuomotoriky a umění kooperace, vstoupila organizace do projektu „**Polytechnická výchova**“, díky které mají děti možnost využít nových šroubovacích stavebnic. Realizují všechny učitelky.

V návaznosti na dané situace bude MŠ vytvářet a obohacovat vzdělávací nabídku o další nahodilé projekty, které budou doloženy v projektové dokumentaci MŠ.

7. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a mimořádně nadaných dětí

Koncepce naší mateřské školy je pro všechny děti společná. Vychází z respektování individuálních potřeb a možností dětí, tak jak udává závazný rámec pro obsahové a organizační zabezpečení předškolního vzdělávání v RVP PV, a je dále rozpracovaná v tomto ŠVP. Podle tohoto ŠVP se vzdělávají všechny děti, které do naší mateřské školy dochází.

Mateřská škola také umožňuje, aby vzdělávací program, jeho obsah a podmínky, byl přizpůsoben i mimořádným schopnostem nadaných dětí a bylo jim umožněno sestavení podpůrných opatření v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory, tak jak udává vyhláška č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

7.1 Systém péče a podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami respektujeme jejich individuální zvláštnosti a maximálně vyhovujeme jejich potřebám a možnostem, abychom vytvořili optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte. Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními dětmi potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření se těmto dětem poskytují bezplatně z výčtu uvedeného v §16 školského zákona. Koordinátorem poskytování podpůrných opatření je školní poradenské pracoviště.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti dělí do pěti stupňů. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou nebo školním zařízením stanovuje Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Učitelka tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje MŠ, po konzultaci se školním poradenským zařízením, a vypracovává plán pedagogické podpory (PLPP) i bez doporučení školního poradenského zařízení. Učitelka volí podpůrná opatření prvního stupně podpory tehdy, pokud má dítě při vzdělávání obtíže, nebo pokud naopak v určité oblasti vykazuje známky nadání a musí být dále podporováno. PLPP je stručný písemný dokument, ve kterém jsou uvedeny potřeby úprav ve vzdělávání, návrh jak se bude vzdělávání upravovat a v čem. Tento dokument může vzniknout kdykoli v průběhu školního roku. Bude funkčně realizován a následně vyhodnocen za 3 měsíce od data vyhotovení. Pokud problémy ve vzdělávání přetrvávají nebo se ani s dodatečnou podporou vzdělávání dítě nezlepší nebo se horší, pak je vhodné zákonným zástupcům dítěte doporučit, aby navštívili odborně školské poradenské zařízení. Škola zajistí předání PLPP školskému poradenskému zařízení, aby se předešlo uplatňování neúčinných podpůrných opatření. Pokud se vyhodnocení jeví jako funkční a dochází k pokrokům ve vzdělávání u dítěte, je možné v daném PLPP pokračovat do konce školního roku. Podkladem pro zpracování PLPP je ŠVP. Účelem podpory je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Důležitou podmínkou úspěšnosti PLPP je využití vhodných forem a metod práce, ale i navázání úzké spolupráce se zákonnými zástupci.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze na základě doporučení ŠPZ. Na základě tohoto doporučení MŠ zpracovává individuální vzdělávací program (IVP). Škola vypracuje závazný písemný dokument pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb. Na úrovni IVP je možné na doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) v rámci podpůrných opatření upravit vzdělávací nabídku tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi dítěte a aby vzdělávání směřovalo k dosažení osobního maxima a k naplnění očekávaných výstupů stanovených v ŠVP, posílit personální zabezpečení o asistenta pedagoga, nebo využít nových vzdělávacích pomůcek z finančních nárokových normativ. Podkladem pro tvorbu IVP je ŠVP. Úpravy obsahu a realizace vzdělávání s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory. IVP může být během roku upravován podle potřeb dítěte. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ. Odpovědnost za plánování obsahu vzdělávání, samotný průběh vzdělávání i hodnocení výsledků žáka nese vedoucí učitelka. Učitelkám bude zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními 2 – 5 stupně je potřebné zabezpečit princip individualizace a diferenciací vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, realizovat podpůrná opatření, osvojování specifických dovedností v úrovni odpovídající

individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku a stupni postižení. Nutná je spolupráce se zákonnými zástupci, ŠPZ, v případě potřeby se nabízí spolupráce s odborníky mimo obor školství. V naší MŠ nemůžeme využít možnosti snížení počtu dětí ve třídě, protože nenaplňujeme jednotlivé třídy do určené kapacity, z které se vychází.

Naše mateřská škola spolupracuje se SPC Žďár nad Sázavou, kdy jejich pracovnice navštěvují naše školní poradenské pracoviště 2x ročně. Konzultujeme s nimi sestavování individuálního vzdělávacího plánu (případně PLPP) a průběžně (2krát ročně) ho vyhodnocujeme. V případě doporučení pro tvorbu IVP z jiného ŠPZ než ze Žďáru nad Sázavou budeme postupovat stejným způsobem.

Věnujeme se dětem s odloženou školní docházkou, kde se zaměřujeme na odstraňování nedostatků deficitů dílčích funkcí a rozvoj jedince v jeho maximální možné míře. Zde sestavujeme tzv. (individuální) Plán osobnostního rozvoje pro dítě s OŠD.

Tělesné postižení

Podmínky vzdělávání:

- bezbariérový přístup
- služby asistenta pedagoga
- speciální pomůcky pro kreslení
- pomůcky pro rozvoj manuálních dovedností
- pomůcky pro pohybovou výchovu a relaxaci, relaxační koutek
- vybavení potřebnými kompenzačními pomůckami
- technické pomůcky

Jedinci s různou mírou omezení pohybu, pedagog pomáhá s překonáváním překážek. Využívá kompenzačních pomůcek dle doporučení SPZ. Učitelky respektují potíže se sebeobsluhou, dílčími krůčky ji rozvíjejí. Další potíže v oblasti komunikace – učitelka nachází dostupné možnosti komunikování, dorozumívání, zapojení jedince do komunikace s ostatními dětmi.

Zrakové postižení

Podmínky vzdělávání:

Důležitým kritériem pro míru podpory je stupeň zrakové vady.

Děti s lehčí zrakovou vadou mohou s pomocí optických pomůcek zvládnout předškolní vzdělávání bez další podpory. Děti s těžkou zrakovou vadou a nevidomí potřebují vysokou míru podpory.

- podnětné prostředí se základními znalostmi pedagoga v oblasti oftalmopedie
- vysoká míra spolupráce s odborníky, speciálními pedagogy - oftalmopedy
- služby asistenta pedagoga
- nižší počet žáků ve třídě
- odstranění bariér v prostorách MŠ
- optické pomůcky
- didaktické kompenzační pomůcky
- logopedická prevence
- zraková stimulace
- speciální příprava na čtení

Jedinci se zrakovým postižením mají komplikace v prostorové orientaci a v bezpečnosti pohybu, značné problémy v sebeobsluze a vysokou míru informačního deficitu. Asistent pedagoga pomáhá s orientací v prostoru a bezpečném pohybu. Využívá kompenzačních pomůcek dle doporučení SPC. Učitelky respektují potíže se sebeobsluhou, dílčími krůčky ji rozvíjejí. Zprostředkovávají informace hapticky a auditivně. Další potíže v oblasti komunikace - učitelka rozvíjí slovní zásobu, komunikování, dorozumívání, zapojení jedince do komunikace s ostatními dětmi.

Sluchové postižení

Podmínky vzdělávání:

Tito jedinci mají právo na výběr vzdělávací cesty (bilingvální program, orální program, program totální komunikace)

- znalost problematiky sluchového postižení ze strany učitele
- úzká spolupráce s odborníky, speciálními pedagogy - surdopedy, logopedy
- služby asistenta pedagoga
- nižší počet dětí ve třídě
- znalost speciálních metod a jejich používání všemi pedagogy
- logopedická prevence
- vybavení kompenzačními pomůckami
- speciální didaktické pomůcky dle doporučení SPZ

Učitelka se věnuje rozvoji rytmických, hudebně-pohybových a dramatických činností. Respektuje volbu jazyka dorozumívání. Rozvíjí komunikační schopnosti dítěte po stránce formální i obsahové, schopnost odezírání. Vzdělávání dítěte se sluchovou vadou je velmi náročné a vyžaduje znalost problematiky surdopedie.

Narušené komunikační schopnosti

Podmínky vzdělávání:

- individuální logopedická péče, která probíhá napříč vzdělávací činností
- spolupráce s logopedem, speciálním pedagogem, SPZ
- využití služeb logopedického asistenta
- snížený počet dětí ve třídě
- úzká spolupráce s rodiči
- využívání logopedických pomůcek napříč vzdělávací činností

Učitelka rozvíjí srozumitelnou komunikaci, slovní zásobu, komunikaci ve větách. Využívá všech činností během dne.

Poruchy chování

Jedná se o jedince s impulzivitou a silnou emoční vzrušivostí.

Podmínky vzdělávání:

- odpočinkový a relaxační kout
- speciálně pedagogická intervence, použití speciálně - pedagogických metod a forem práce
- nižší počet dětí ve třídě
- spolupráce s odborníky - psycholog, neurolog
- spolupráce s rodiče
- poskytnutí dostatku důvěry a respektu

Učitelka rozvíjí vhodné vzorce chování, naslouchá, situace s dítětem rozebírá. Problémové situace řeší ihned, zcela v klidu, důsledně.

Mentální postižení

Speciální podpora vychází z míry mentálního postižení jedince.

Podmínky vzdělávání:

- snížené počty dětí ve třídě
- speciální kompenzační pomůcky dle potřeb dítěte a míry postižení
- výběr činností odpovídajících rozumovým schopnostem dítěte
- využití služeb asistenta pedagoga u těžších postižení
- spolupráce s rodiči
- spolupráce s SPZ, speciálním pedagogem - psychopedem
- spolupráce s logopedem
- logopedická prevence

Učitelka podporuje komplexní rozvoj osobnosti v rámci možností dítěte. Věnuje se rozvoji jemné a hrubé motoriky, grafomotoriky, slovní zásoby, logopedické prevenci. Rozvíjí zrakové, sluchové vnímání a paměť, předmatematické schopnosti. Náležitou pozornost věnuje začlenění dítěte do kolektivu „běžných“ dětí. Využívá individuálních přístupů.

Poruchy autistického spektra

Podmínky vzdělávání:

- individuální přístup
- strukturování prostoru a času
- nižší počet dětí ve třídě
- upravené prostředí, relaxační koutek, místo na provádění pravidelných činností v klidu
- piktogramy, komunikační systém s vizuální podporou, fotogramy
- spolupráce s odborníky SPZ
- úzká spolupráce s rodiči
- logopedická prevence
- využití asistenta pedagoga
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže s PAS z MŠMT - příloha č. 22

Učitelka se snaží o navázání vztahů s vrstevníky v rámci možností, pochopení pojmu přátelství. Učitelka navozuje vhodné sociální chování v konkrétních situacích, takové, které může být i v dospělosti pro okolí přijatelné. Dále se snaží i o rozvoj motorických a praktických dovedností. Pro případ výjimečných situací se vytváří krizový plán pro dané dítě – plán obsahuje cíl, jméno zodpovědné učitelky za vyplnění plánu, místo uložení, pravidla, opatření a vyhodnocení, apod.

Více vad

Integrace jedince s více vadami je mimořádně náročná a vyžaduje vysokou míru odbornosti. Také vytvoření optimálních podmínek je velmi náročné.

Podmínky vzdělávání:

- bezpodmínečně služby asistenta pedagoga
- snížený počet dětí ve třídě
- upravené prostředí třídy
- speciální kompenzační pomůcky
- relaxační koutek

- potřeba tělesné blízkosti pro získávání přímé zkušenosti
- zajištění celistvosti v podpoře rozvoje

Při integraci jedince s více vadami je po celou dobu přítomen asistent pedagoga, který přibližuje jedinci co nejjednodušším způsobem prostředí, pohyb a umožňuje změnu polohy. Přímou zkušenost mu zprostředkovává vlastní tělesnou blízkostí. Asistent pedagoga se o něj spolehlivě stará a pečuje, dorozumívá se s dítětem. Pedagog řídí a plánuje jeho činnost.

Sociální znevýhodnění

Podmínky vzdělávání:

- individuální a skupinová péče
- dle potřeb služby asistenta pedagoga
- menší počet dětí ve třídě
- pravidelná komunikace a zpětná vazba
- spolupráce s rodinou
- logopedická intervence
- spolupráce s odborníky - psychologem, speciálním pedagogem - etopedem, sociálním pracovníkem

Učitelka volí vhodné přístupy v sociálním začleňování, vytváří příznivé společenské klima. Rozvíjí řeč a slovní zásobu jedince. Rozvíjí všechny složky osobnosti jedince.

Odložená školní docházka, deficity dílčích funkcí

Podmínky vzdělávání:

- menší počet dětí ve třídě
- individuální přístup
- spolupráce s rodinou
- spolupráce s odborníky - psychologem, speciálním pedagogem, logopedem
- společenská adaptabilita a sociální vztahy
- logopedická intervence
- intervence v oblasti zrakového a sluchového vnímání
- intervence v oblasti motoriky a grafomotoriky
- intervence v oblasti intermodálního kódování - (např. spojení hlásky s grafickým symbolem písmene) - tedy vytváření spoju mezi jednotlivými smyslovými vjemy

Učitelka může zpracovat Plán osobnostního rozvoje pro dítě s OŠD nebo dle doporučení z poradny vypracovává IVP.

Péče o děti s OMJ

Při komunikaci s dětmi z cizojazyčného prostředí a jejich začleňováním do prostředí mateřské školy, vycházíme z dokumentů české vzdělávací politiky. Jsou pro vzdělávací instituce a pedagogy závazné a je možné se o ně při výchově a vzdělávání dětí cizinců opřít.

Vymezení dokumenty

Základním dokumentem české vzdělávací politiky je Národní program rozvoje vzdělávání, tzv. Bílá kniha (2001). Vzdělávání cizinců a jejich dětí je zde obsaženo zejména v těchto cílech vzdělávací soustavy: - v zajištění rovného přístupu ke vzdělávání - vyrovnávání nerovnosti sociálního a kulturního prostředí - integrace cizinců a jejich dětí do české společnosti.

Vzdělávání cizinců dále upravuje zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon): „Předškolní vzdělávání napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami“ (školský zákon, § 33).

Vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem (dále jen OMJ) vychází z rámcového programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV) – zde je obsaženo ve vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

Vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem a RVP PV upravuje podmínky vzdělávání dětí se sociálním znevýhodněním a podporuje jejich integraci v rámci běžné třídy mateřské školy. Jejich vzdělávání je zakotveno i v rámcových cílech předškolní výchovy, které by měly prostupovat veškerým působením předškolního pedagoga na děti:

- rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení
- osvojení si hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získání schopnosti projevit se jako samostatná aktivní osobnost

Předpokládaný jazykový rozvoj dětí v mateřské škole, který se týká i dětí s OMJ, je uveden v komunikativních kompetencích. Jedná se především o schopnost se vyjadřovat, rozumět slyšenému, vést dialog. Sdělovat své prožitky a pocity řečovými prostředky, rozšiřovat svou slovní zásobu a používat ji v komunikaci s okolím. Dokázat se domluvit slovy i gesty.

Podpora dětí s OMJ se však promítá do všech vzdělávacích oblastí (RVP PV):

- dítě a jeho psychika – podpora rozvíjení intelektu, jazyka, řeči, poznávání a učení, sebepojetí. - Jazyk a řeč: podpora rozvíjení řečových, komunikativních dovedností verbálních a neverbálních. Poznávací schopnosti a funkce, představitost, fantazie, myšlenkové operace: podpora rozvíjení smyslového

vnímání, zájmu o učení. - Sebepojetí, city, vůle: rozvíjení poznávání sebe sama, podpora sebevědomí.

- dítě a jeho tělo - podpora pohybových a manipulačních dovedností (důležitost uvědomění si svého těla).
- dítě a ten druhý - podpora utváření vztahů dítěte k ostatním dětem i dospělému (rozvíjení kooperativních dovedností).
- dítě a společnost - seznámení s pravidly soužití s ostatními, se světem kultury a umění (porozumění neverbální komunikaci obvyklé v tomto prostředí).
- dítě a svět - vytváření povědomí o okolním světě, základů odpovědného postoje k životnímu prostředí (seznamování s místem, kde dítě žije).
- vzdělávání dětí s OMJ probíhá na základě RVP PV. Dále je rozpracováno ve školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání (dále jen ŠVP PV). ŠVP PV zpracovávají jednotlivé mateřské školy tak, aby naplnily vzdělávací cíle RVP PV, ale vycházely ze svých specifických podmínek a vytvořily si jej tzv. „na míru“.

Navazující součástí vzdělávacích dokumentů mateřské školy je třídní vzdělávací program. mateřské školy .V nich už se velice konkrétně a podrobně zpracovávají, zaznamenávají i potřeby dětí s OMJ. Plánují a nabízejí činnosti, vychází se z nich další plánování.

8. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Při vzdělávání dětí od dvou do tří let je nezbytné si uvědomit specifika související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání a objevování. Poznává vše všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a v čase, žije přítomností, učí se nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a hrou. Často vyžaduje opakování činností, potřebuje pravidelné rituály, pozornost udrží zpravidla jen na velmi krátkou dobu. V pohybových aktivitách je méně obratné. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné. Rozvíjíme elementární dovednosti ve všech složkách osobnosti. Zaměřujeme se na rozvoj základních sociálních a hygienických návyků. Rozvoj elementárních dovedností a osobnosti dítěte probíhá formou hry a zábavy. Důraz klademe na dostatek pohybu, využíváme přírodního prostředí okolí mateřské školy.

Pro dvouleté děti je MŠ nejčastěji první sociální zkušenost mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování, přijímá

vymezené hranice a nové role. Ve věku od dvou let je dítě zpravidla připraveno respektovat pravidla a normy. Potřebuje ale stálý a pravidelný režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřené a podmětčné prostředí, více individuální péče.

Učitelka zastává velmi významnou pozici ve třídě – stává se zástupcem rodiče. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobení organizace se střídáním nabídky činností, trénování návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volnou hru.

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let jsou průběžně popsány v kapitole číslo tři a čtyři.

8.1 DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE PRO DĚTI DO TŘÍ LET VĚKU

8.1.1 Dítě a jeho tělo (oblast biologická)

Tělesné schopnosti se rozvíjí především přirozenými pohybovými činnostmi, při nichž převládají pohyby lokomoční – chůze, běh, skok, lezení.

Pro děti do 3 let jsou nepřijatelné tyto cviky: kotoul vzad, skok do hloubky větší než výška dítěte od pasu k zemi, delší výdrže ve stojích a výdrže paží, přetahy a přetlaky, vzpory a visy za ruce, chůze po ruce, široké stoje rozkročné (provazy), doskoky na tvrdou podložku.

Podporujeme vytvoření základního návyku pro správné držení těla, zautomatizování již zvládnutých pohybů (poloha a pohyb paží i nohou v různých polohách těla), provádění dechových cviků, relaxačních cviků, procvičování lezení, chůze, běhu, skoku, házení a cviky na obratnost a odvalu. Využívat podnětnost prostředí k rozvoji aktivity dětí, ke snaze zkoumat a objevovat.

Zaměřujeme se při chůzi na zdokonalení pravidelnosti kroku s připojením souhybných pohybů paží, chůze v rytmu udávaném bicími nástroji, říkadly apod. Dbáme na vypěstování optimální reakce na různé zvukové a zrakové podněty. Zaměříme se na rozvoj schopnosti chůze s přenášením předmětů nebo hraček, s překračováním čáry, lana. Podporujeme odvalu vystupovat a sestupovat po mírně šikmé ploše. Snažíme se apelovat na jedince, aby do schodů šlo bez držení a z nízkých překážek taky bez držení.

U **běhu** dbáme na zautomatizování návyku zapojení paží a harmonického pohybu celého těla. Rozvíjíme schopnosti opakovaně krátkodobě běžet (10-15 sekund), běžet od mety k metě, běžet na smluvený signál, popř. běžet při hrách s jednoduchými pravidly. Nesmíme zapomenout vytvořit správnou reakci na změnu tempa, popř. střídání běh, dřep, sed a leh - jasně dohodnout znamení.

U **skoku** nezapomínáme, že je nevhodný cvik skok do hloubky. Můžeme se ale zaměřit na seskoky z výšky 20 – 30 cm - dbáme na zvýšenou bezpečnost. Do her řadíme prvky, kdy se přeskakuje z nohy na nohu, nebo kdy se vyskočí do výšky (s dosahováním na předměty nad

hlavou). Rozvíjíme dovednosti odrazit se snožmo ze stoje. Dbáme na zvládnutí nácvičku skoku obounož (jednonož) na místě i do dálky z místa.

Lezení je dítěti do 3let s chůzí nejbližším prvkem v lokomoci. Předpokládáme tedy jen zdokonalení dovednosti lezení „po čtyřech“ a plížení. Dohlížíme na zdokonalení dovednosti bezpečného přelézání a podlézání překážek. Rozvíjíme dovednosti plížení po bříšku, k cíli, mezi překážkami. Zaměřujeme se na rozvoj dovednosti zdolávat dětské průlezkové prvky samostatně i s dopomocí, prolézat „strachovým“ tunelem.

Házení patří mezi nejtěžší cvik. Rozvíjíme obratnost uchopováním a manipulací s předměty různých tvarů, materiálů, hmotností. Zaměříme se na zvládnutí předávání míčků z ruky do ruky, házení míčem o zem. Trénujeme ve hrách např. zvládnutí přehození papírové koule správným hodem přes zavěšené lano, dovednost hodit předmět (různých tvarů) do koše umístěného ve výši hlavy horním obloukem, na cíl umístěný na zemi.

Do pohybových aktivit zapojíme i **počátky akrobatických cvičení**. Zaměříme se na vytvoření dovednosti základních postojů a poloh a jejich zdokonalení v přesnosti a plynulosti provedení, na vytvoření schopnosti orientace v prostoru. Nezapomínáme na rozvoj schopnosti stoje na jedné noze (přednožování, unožování, nízké zanožování). Umožňujeme jedinci zvládnout dovednosti plynulých převalů z boku na bok a zvládá kotoul vpřed s dopomocí.

Hudebně-pohybové chvílky jsou dítěti přirozené, hudba nabádá k pohybu. Proto pěstujeme smysl pro rytmus v reakci na zvukové podněty (tleskání, podupy, poskoky na místě i z místa při říkadlech a písničkách, taneční improvizace na výrazně rytmickou dětskou hudbu).

Během **zimních sportů** se zaměříme na rozvoj přirozeného pohybu v obtížnějším prostředí. Naučíme jedince správně a bezpečně zacházet se saněmi, kluzáky... Přirozenou cestou podporujeme touhu překonávat strach ze skluzu, z jízdy po mírném svahu. Zimní počasí nás vybízí k otužování. Rozvíjíme adaptační schopnosti v obtížnějších přírodních podmínkách (častý pobyt venku).

Očekávané výstupy:

Zvládá chůzi v různém tempu, reaguje na zvukové a zrakové podněty, přenáší předměty, zvládá slalomovou chůzi, překračuje čáry a předměty, orientuje se ve třídě, v šatně, ovládá znalost jednotlivých lokomočních prvků, s pomocí zvládne kotoul vpřed, zpívá krátké melodické písničky, rytmičuje, tančí jednoduché tanečky, napodobuje hru na tělo. Dodržuje přiměřenou čistotu při stolování, samostatně jí a pije s částečnou dopomocí, udržuje osobní hygienu – umí použít záchod, chlapci umí malou stranu vykonávat vstoje, umí si umýt a utřít ruce, obličeje, vyčistit zuby, umí smrkat a používat kapesník, umí se částečně svlékat a oblékat, zouvat a obouvat. Umí navlékat kroužky na tyčku, provléká tkaničkou destičku s otvory, navléká větší korálky, trhá papír, skládá

papír, umí nalepovat jednoduché tvary, zatlučká hřebíky do polystyrénové desky, stříhá dětskými nůžkami, modeluje váleček, kuličku, placku, staví stavby z kostek. Maluje prstovými barvami, čmárá křídou na chodník, rozliší a pojmenuje základní barvy, nakreslí sluníčko, domeček, postavu – hlavonožce, správně drží tužku, štětec, má vyhraněnou laterálnímu.

8.1.2 Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)

Zaměřujeme se na rozvoj zvědavosti, všímavosti, pozorování jednoduchých znaků i nápadných vlastností předmětů. Na pozorování a poznávání jednoduchých věcí, činností a jevů v různých obměnách, poznávání smyslu a návaznosti. Upozorňujeme na rozlišování nápadnějších vlastností vnímaných předmětů, třídění dle velikostí i barev (žlutá, modrá, zelená, červená), dle tvaru (kostka, kulička, stříška, válec), dle vlastností (krátký x dlouhý, teplý x studený,...) Stimulujeme reagování na jednoduché výzvy. Podporujeme chápání některých často používaných časových označení (ráno, večer, pomalu, rychle, hned, potom,...) Zaměřujeme se na rozlišování různých zvuků. Rozvíjíme prvky cílevědomosti, samostatnosti, rozvoj paměti. Věnujeme se schopnosti rozumět jednoduché hovorové řeči a vyjadřovat se v rozmanitých situacích běžného života. Zabýváme se rozvojem schopnosti vytvářet a rozvíjet citové vztahy a plně je prožívat, vyjadřovat se k nim. Prohlubujeme citové vztahy k domovu, k MŠ, k dětem, zaměstnancům MŠ... Pobízíme děti k samostatnosti při manipulaci a experimentaci s hračkami, předměty v souvislosti s posilováním soustředěnosti na určitou činnost. Zaměřujeme se na vnímání pocitu osobní jistoty a sebevědomí. Vštěpujeme dítěti respektování požadavku přiměřené opatrnosti a starosti o bezpečí své i spoluvrstevníků, rozvíjíme pocit odpovědnosti.

Očekávané výstupy:

Pojmenuje části těla, zná předměty denní potřeby a jejich použití, pozná jednoduchá jídla, zná své jméno, příjmení, značku, zná jména dalších dětí, orientuje se v prostředí MŠ, zná běžné dopravní prostředky, pozná běžné druhy ovoce a zeleniny, umí s pomocí uklízet hračky, třídí předměty čtyř barev (žlutá, modrá, zelená, červená), třídí předměty čtyř tvarů (kostka, kulička, stříška, válec), rozlišuje vlastnosti předmětů: krátké – dlouhé, teplé – studené, mokré – suché, čisté – špinavé, reaguje na změnu místa: sem, tam, reaguje na změnu polohy věcí, osob: polož, pověš, zahod', sedni si, vstaň, lehni si, klekni si atd., chápe jednoduchá označení času: ráno, večer, brzy, hned, potom, rychle, pomalu atd., rozlišuje zvuky, pozná známé předměty a činnosti na obrázku, napodobuje hru, rozumí jednoduché hovorové řeči, klade jednoduché otázky a umí na ně odpovídat, rozumí jednoduchému ději scénky (maňáskové, loutkové), vyjadřuje se jednoduchými větami, sleduje srozumitelné verše a říkadla, zapamatuje si výrazné verše a říkadla. Dokáže slovně

vyjádřit své city, dokáže se krátkodobě soustředit na hru, dokončí započatou činnost, umí požádat o hračku, dělí se o hračku s kamarádem, umí poprosit, poděkovat, pozdravit.

8.1.3 Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)

Zaměřujeme se na rozvoj přirozené touhy pomáhat v běžných situacích. Zapojujeme jedince do společenských her, zapojování se do důležitých událostí v MŠ (oslavy, besídky...) Upozorňujeme na pozorování života kolem sebe, vnímání a pozorování prostředí, v němž žijí, pozorování starších dětí. Dbáme na dodržování pravidel slušného chování, pravidel vytvořených v MŠ, usměrňování svých požadavků vůči jiným. Rozvíjíme dorozumivací schopnosti a spolupráci s blízkými lidmi a dětmi.

8.1.4 Dítě a společnost (oblast sociálně - kulturní)

Využíváme nabízených možností (např. tanečků, rytmizací, zpěvu, jednoduchých dětských písniček, zhudebňování říkanek, sluchových cvičení, her se stavebnicemi různých tvarů a velikostí, stavění kostek na sebe, práce s plastelínou, vystřihování, lepení, navlékání, vhazování a vkládání předmětů, námětové hry na obchod, na maminku, kadeřnici, opraváře, uklízečku, lékaře, malování, kreslení, modelování, dramatizaci, poslech, vyprávění pohádek, příběhů atd.) pro tvorbu společenské role v MŠ. Každodenně seznamujeme a pozorujeme práci dospělých (důležitost této práce pro společnost). Rozvíjíme schopnosti žít ve společenství ostatních, spolupracovat, podílet se na společných činnostech, přijímat základní hodnoty v tomto společenství. Dbáme na rozvoj raného dětského poznávání. Formujeme počáteční postoje k okolnímu prostředí.

8.1.5 Dítě a svět (oblast environmentální)

Vytváříme pěkný a pozitivní vztah k místu, ve kterém dítě žije. Podporujeme rané dětské poznávání a formování počátečních postojů k okolnímu prostředí. Rozvíjíme orientaci ve známém prostředí. Zaměřujeme se na vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem a živou i neživou přírodou. Rozvíjíme poznatky o základních přírodních, společenských, demografických, kulturních a jiných jevech.

Očekávané výstupy z bodu 3, 4, 5:

Osvojení si pravidel ve třídě. Zapamatování si své značky. Zvládnutí orientace v MŠ a jejím nejbližším okolí. Zvládnutí základní komunikace mezi dětmi a s dospělým. S radostí a chutí se zapojuje do nabízených činností. Zapojuje se do námětových her. Rozvíjí jemnou a hrubou motoriku při kooperativních hrách. Má chuť se zapojovat do společenských akcí.

9. Vzdělávání distančním způsobem - zvláštní pravidla při omezení osobní přítomnosti dětí v MŠ

Pokud z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona, nebo z důvodu nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona, anebo z důvodu nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví není možná osobní přítomnost většiny žáků nebo studentů z nejméně jedné třídy, studijní skupiny, oddělení nebo kursu ve škole nebo většiny dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné, z mateřské školy nebo z odloučeného pracoviště nebo z nejméně jedné třídy, ve které se vzdělávají pouze tyto děti, poskytuje škola dotčeným dětem, žákům nebo studentům vzdělávání distančním způsobem.

Vzdělávání distančním způsobem škola uskutečňuje podle příslušného rámcového vzdělávacího programu a školního vzdělávacího programu v míře odpovídající okolnostem.

Děti, žáci a studenti jsou povinni se vzdělávat distančním způsobem s výjimkou žáků základní umělecké školy a jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky. Způsob poskytování vzdělávání a hodnocení výsledků vzdělávání distančním způsobem přizpůsobí škola podmínkám dítěte, žáka nebo studenta pro toto vzdělávání.

Doporučení pro mateřské školy u dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné, je distanční výuka založena na komunikaci učitele a rodičů, doplněné o občasný přímý kontakt učitele s dítětem. Těžiště vzdělávání spočívá především v inspirativních tipech na společné aktivity dětí a rodičů v domácím prostředí, na tvoření, čtení, didaktické hry, pohybové aktivity, společný poslech hudby atd. Vzhledem k věku je dostačující, pokud učitelky prostřednictvím domluvené komunikační platformy (případně papírovou formou) předávají jednou týdně rodičům tipy na tematicky zaměřené aktivity vhodné pro domácí prostředí. U takto malých dětí není vhodné realizovat synchronní on-line výuku déle než 30 min. denně, pro udržení sociálního kontaktu a motivaci postačují 1-2 on-line setkání učitelky s dítětem týdně. To však za předpokladu, že rodina dítěte má k dispozici potřebné technické vybavení. V případě realizace skupinových hovorů např. prostřednictvím mobilních telefonů rodičů je vhodné rozdělit předškolní děti do menších, tří až pětičlenných skupinek, ve kterých má konkrétní dítě více prostoru pro vlastní komunikaci a které umožňují lépe udržet pozornost. Není potřeba stanovovat hodinový rozsah ani časové vymezení distanční výuky. Vzdělání probíhá v souladu s RVP PV a ŠVP dané školy, avšak ne nutně v plné míře. Z hlediska obsahu vzdělávání mohou být východiskem pro přípravu nabídky rozvojových aktivit pro děti, resp. rodiče, vlastní zdroje pedagogů, které využívají i pro vzdělávání v běžném režimu a budou zveřejněny na webových stránkách školy. Při zveřejňování podkladů je třeba dbát

na dodržování autorských práv. Pro děti v posledním povinném roce předškolního vzdělávání je důležitá systematická příprava na vzdělávání v základní škole, do níž za několik měsíců nastoupí. Na základě deficitních oblastí školní připravenosti konkrétního dítěte je vhodné zadávané aktivity individualizovat tak, aby u něj cíleně rozvíjely např. grafomotoriku, matematické představy, sluchové vnímání apod. Doporučení učitelek by měla vycházet z hodnocení individuálních vzdělávacích pokroků jednotlivce. Žádoucím postupem mateřských škol tak bude nejen nabídka rozvojových aktivit pro všechny, ale také aktivit individuálně cílených, které by co nejlépe odpovídaly potřebám konkrétního dítěte. Odkaz: ČT Edu pro předškolní děti: <https://t.ly/z5va> NÚKIB, E-kurz Vanda a Eva v online světě: <https://t.ly/mwH2> NPI ČR, Podpora dětí s OMJ v MŠ distanční formou: <https://t.ly>.

10. Evaluační systém

Evaluační systém školy respektuje RVP PV, je v souladu s cíli ŠVP a s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů a se zákonem č. 561/2004Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů.

Systém hodnocení je prostředkem ke hledání optimálních cest v dalším vzdělávání dětí a slouží jako zpětná vazba pro vedení školy. K tomuto nám slouží autoevaluace, která je procesem vlastního průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, podmínek i organizace. Do hodnocení jsou zapojeni všichni zaměstnanci i rodiče.

Oblasti evaluace

1. Hodnocení ŠVP (soulad s RVP PV a plnění cílů ŠVP)
2. Podmínky ke vzdělávání (hodnotíme věcné podmínky, životosprávu, psychosociální podmínky, organizační podmínky, řízení, personální a pedagogické zajištění, spoluúčast rodičů)
3. Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání (zpracování, realizace a hodnocení tematických celků, integrovaných bloků apod.)
4. Výsledky vzdělávání (hodnotíme individuální pokroky u dětí – pedagogická diagnostika, vedení portfolií dětí, PLPP, IVP)
5. Práce učitelek (včetně sebereflexe)

Nástroje hodnocení

Pozorování, výsledky práce dětí, rozhovory, diskuze, kontrolní činnosti, hospitační činnosti, analýza vlastní pedagogické činnosti, prvky swot analýzy, dotazníky.

Systém hodnocení

CO budeme vyhodnocovat

JAK budeme sbírat informace

JAK ČASTO budeme provádět sběr informací

KDO provede - bude zodpovědný

1. Hodnocení ŠVP

CO	JAK	JAK ČASTO	KDO
Soulad s RVP	Dotazník	1x za 3 roky	Učitelky
Plnění cílů ŠVP	analýza, dotazník	1x za 3 roky	Učitelky

2. Podmínky ke vzdělávání

CO	JAK	JAK ČASTO	KDO
Materiální a věcné podmínky	dotazník	1x ročně	zaměstnanci
Životospráva	dotazník	1x ročně	učitelky
Psychosociální podmínky	pozorování rozhovory schůzky sebehodnocení děti dotazník	průběžně průběžně 1 - 2x ročně denně 1x ročně	učitelky učitelky/děti učitelky/rodiče děti učitelky/rodiče
Organizační podmínky	dotazník	1x ročně	učitelky
Řízení DVPP	dotazník analýza	1x ročně 1x ročně - průběžně	učitelky ved. učitelka
Personální a pedagogické zajištění	dotazník	1x ročně	učitelky
Spoluúčast rodičů	dotazník	1x ročně	Učitelky

3. Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání

CO	JAK	JAK ČASTO	KDO
Pedagogický styl, přístup k dětem	dotazník hospitace	1x ročně plán hospitací	učitelky ved. učitelka, ředitelka
Hodnocení integrovaných bloků a tematických celků	rozbor a písemný zápis	po ukončení	učitelky
Denní vzdělávací nabídka	vedení TVP	průběžně	učitelky

4. Výsledky vzdělávání (hodnotíme individuální pokroky u dětí – pedagog. diagnostika, vedení portfolií dětí, vstupní záznam, PLPP, IVP)

CO	JAK	JAK ČASTO	KDO
Individuální vzdělávací pokroky u dětí	vstupní záznam portfolio záznamy o dětech pedagogická diagnostika PLPP IVP	při nástupu průběžně dle potřeby průběžně po 3 měsících 2 x ročně	rodiče dítě/učitelka učitelky učitelky vedoucí učitelka vedoucí učitelka

Přílohy:

Třídní vzdělávací program – rozpracovaný v každé třídě

Provozní řád – viz informační nástěnka

Pravidla soužití ve třídě MŠ – v každé třídě

Minimální preventivní program – viz informační nástěnka

Krizový plán – traumatologická nástěnka

Kritéria pro přijetí – viz informační nástěnka

Školní řád s dodatkem – viz informační nástěnka

Roční plán – viz informační nástěnka

Provozní zabezpečení – pracovní doba – viz informační nástěnka

Projekty – postupně rozpracováváme s ohledem na potřeby a přání dětí - kancelář MŠ

Zpracovaly : Bc. Kateřina Dvořáčková, vedoucí učitelka, verze 1.9.2019

Mgr. Božena Suchánková , vedoucí učitelka od 1.8.2020